CARRER

núm. 38
hivern 2003

La revista de La Roda d'Espectacles Infantils i Juvenils als Barris i d'Accions Culturals

Instrument de pau
Construir la pau depèn de nosaltres

Afro-Fòrum: 12 i 13 de desembre
Una altra Àfrica és possible

Federico Mayor Zaragoza
No podem deixar aquest món als nostres fills

La Lluna
Imatge per la cooperació

Xevi
Màgia empordanesa sense fronteres

L'alçada dels espectadors
Un factor a tenir en compte?

Fundació La Roda
Tot a punt

Centre Obert Ciutat Meridiana
Educadors a primera línia

Espectacularment parlant
Discos, notícies i estrenes d'espectacles per a tots els públics

CARRER 38
hivern
2003

La revista
de La Roda d'Espectacles Infantils
i Juvenils als Barris i d'Accions Culturals

EDITORIAL

La pau, i el seu correlatiu, la guerra, són temes recurrents en la història de la humanitat. La batalla entre l'una i l'altra, i perdoneu la terminologia bèl·lica, també. De moviments pacifistes sempre n'hi ha hagut. Però tenim tendència a recordar només els seus fracassos i no els seus èxits, i per això hi pot haver gent que pot pensar que la pau és una utopia i que no val la pena lluitar per ella. En parlem en aquest número 38 de la revista CARRER, amb un article de Núria Gispert, directora de Càritas Diocesana de Barcelona i amb una àmplia entrevista a Federico Mayor Zaragoza, ex-secretari general de la UNESCO i president de la Fundación Cultura de Paz. Cultura de pau, aquest és justament el concepte clau perquè la pau vagi guanyant batalles. Una cultura de pau que van estenent les entitats d'educació en el lleure en la seva educació pels valors que practiquen cada dia.

Una cultura de pau que està molt relacionada també amb drets humans, democràcia, participació...

CARRER presenta diferents experiències relacionades amb aquests conceptes, realitzacions concretes que ens ajuden a avançar en el camí de la pau.

Hem buscat un poema, una paràgraf, paraules d'algú que hagi estat premiat per dir-les, paraules que sapiguen reflectir el sentiment del Nadal, que conmoguin de nou els nostres sentiments, que siguin transmeses amb sinceritat i que construeixin el que, en definitiva tots volem, un món més assenyat.

Finalment hem desistit perquè creiem que aquest sentiment hi és cada dia. Per això dediquem aquest espai per dir només unes paraules senzilles, que ho contenen tot i que reiterem cada any...

Bon Nadal i feliç any nou!

LA RODA

SUMARI

opinió
3
Instrument de pau
Núria Gispert, directora de Càritas Diocesana de Barcelona

associ·accions
4
La Lluna, una eina de disseny gràfic i imatge al sevei de les associacions
La Lluna

5
Altraveu, la veu dels que no tenen veu
Miquel Ortega

6-7
Xarxa Òmnia
Internet per a tothom

8
I Afro-Fòrum
Una altra Àfrica és possible

9
Contra la pobresa, porta a porta
L'Ateneu Popular Sant Roc, dia a dia des de fa quinze anys
Jordi Cortinas

l'entrevista
10-12
No podem deixar aquest món als nostres fills
Entrevista a Federico Mayor Zaragoza, president de la Fundación Cultura de Paz

l'ampli
13
Ubuntu
Anna Melià

vida al barri
14-15
Educadors a primera línia
Centre Obert Ciutat Meridiana de Barcelona

16
- amb nom propi
- tradi·accions
- recordant

17
- notícies
- paraules, paraules, paraules

l'entrevista espectacular
18-19
Màgia empordanesa sense fronteres
Entrevista a Xevi

espectacularment parlant
20-25
- anem a veure
- el racó del cd
- parlem de teatre
- notes noves
- enxarxats al web
- Noè, 25 anys
- Segon Canet Rock

caixa de ressonància
26
Guixot de 8
Una proposta original de jocs alternatius

27
L'alçada dels espectadors
Una qüestió a tenir en compte?
Miquel Espinosa

LA RODA
a cau de roda
28-31
- Fundació La Roda. Tot a punt
- Noves entitats
- Taller d'espelmes

La revista CARRER és editada per l'associació La Roda d'Espectacles Infantils i Juvenils als Barris i d'Accions Culturals. Aquesta entitat agrupa actualment prop de cent associacions juvenils, infantils i culturals de trenta-set poblacions catalanes. Des de fa vint-i-sis anys La Roda programa espectacles i tallers de tots els gèneres per als infants i els joves a través de les associacions dels barris. Els objectius són oferir un lleure de qualitat, educatiu i formatiu als infants i els joves, afavorir l'ús de la llengua catalana en el lleure, difondre el coneixement de la cultura popular i les tradicions del país i donar suport al teixit associatiu dels barris. La Roda va rebre l'any 2001 la Creu de Sant Jordi.

Coordinació, redacció i correcció: Lluïsa Armengol
Consell de redacció: Carme Beltrán, Lluïsa Celades, Anna Corbella, Salvador Figuerola, Joan López i Concepció Pallàs
Col·laboració: Carme Aldana, Salvador Boix, Jordi Cortinas, Miquel Espinosa, Montse Fran, Fundació Pere Tarrés, Núria Gispert, La Lluna, Federico Mayor Zaragoza, Anna Melià, Miquel Ortega, Noèlia Palacio, Noè Rivas, Maria Salicru-Maltas, Edmund Sepa i Xevi.
Disseny portada: Umberto Valeri i Marta Serra
Maquetació: Eloisa Trujillo
Dibuix portada: Picasso
Preimpressió i impressió: Gamma
Edita: La Roda d'Espectacles Infantils i Juvenils als Barris i d'Accions Culturals. C. Sant Eusebi, 53, pral. 2a
08006 Barcelona Tel.: 93 414 72 01 • Fax: 93 414 77 05
rodaesp@suport.org • www.laroda.voluntariat.org
Dipòsit legal: B/25.352.87

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
"la Caixa"

Opinió

Instrument de pau

Construir la pau depèn de nosaltres

Núria Gispert

Cada dia espero amb il·lusió un gran titular als diaris, com ara "Ha esclatat la pau", "La pau, valor en alça"

Cada dia, quan m'aixeco i mentre esmorzo, fullejo el diari. Aquest és un costum que tinc des de joveneta, costum compartit amb milers de persones que, com jo, ens interessa "estar al dia".

Cada dia espero amb il·lusió un gran titular com ara "Ha esclatat la pau", "La pau, valor en alça", "Enguany han augmentat els beneficis de la pau", "Pau 10, Guerra 0"... Però, malauradament, aquestes notícies no hi són gairebé mai a les portades dels diaris.

La pau està constantment en perill. Actualment hi ha prop d'un centenar de conflictes arreu del món. Alguns són força coneguts: Iraq, Afganistan, Sudan, Libèria; altres, sovint anomenats de *baixa intensitat*, ni tan sols mereixen unes ratlles d'atenció.

Llavors, un es pregunta com pot ser això, què hi ha al darrere d'aquests conflictes bèl·lics. Una resposta que se sol donar és que els homes són conflictius. Efectivament, el conflicte és inherent a la naturalesa humana, però el conflicte *per se* no és negatiu. Ho pot ser la resolució del conflicte. Sempre, sempre hi ha la via del diàleg, de la pau, de l'entesa.

Analitzant en profunditat les guerres, podrem veure les seves causes: interessos econòmics, geoestratègics, polítics, ètnics... En la majoria del casos, ens adonem que es lluita pel poder. Malaurat poder!

Drets Humans i Pau. ¿Us adoneu que allà on es respecten i es desenvolupen els drets humans, econòmics i socials, no sol haver-hi guerres? Així doncs, la relació entre els drets humans i la pau és evident. Per aquí tenim una llum d'esperança! En la mesura que avancem —a escala local i a escala mundial— en la generalització d'aquests drets, contribuirem efectivament a un nou estat mundial.

Fins i tot un fenomen com les migracions —que en diferents moments de la història ha estat causa de conflictes i que encara ho continua sent— es veuria solucionat en gran part si tothom gaudís dels Drets Humans.

ENGUANY HAN AUGMENTAT ELS BENEFICIS DE LA PAU • PÀGINA 44

LA VANGUARDIA

Ha esclatat la PAU

La persona que vol emigrar ho fa gairebé sempre per raons econòmiques, perquè vol el millor per a la seva família, perquè passa penúries a la seva terra. Si en el seu país d'origen s'acomplissin els drets humans (dret al treball, a l'habitatge, a la salut, a l'educació, etc.) i el sistema polític disposés d'uns sistemes de protecció social (pensions, prestacions per atur, ajudes a les famílies, beques, etc.), ben segur que moltes d'aquestes persones preferirien quedar-se amb els seus i no jugar-se la vida en una pastera o en l'amagatall d'un camió.

Abans us deia: la pau està en perill. Davant l'allau de notícies sobre guerres, enfrontaments, no hem de caure en el desànim; ans al contrari, hem de prendre una opció ferma per l'acció.

La pau es construeix dia a dia, i tots i totes estem cridats a ser homes i dones de pau. Sant Francesc pregava Déu dient: "Senyor, fes de mi un instrument de Pau, que on hi hagi odi hi posi amor...". El text, d'una gran bellesa, sempre m'ha arribat al cor i m'ha il·luminat, i em dóna forces en l'adversitat.

Construir la pau dia a dia és l'objectiu, cadascú segons les seves possibilitats i en els seus àmbits propers: la família, la feina, la comunitat de veïns, el partit, el sindicat, l'esplai o l'agrupament, la parròquia, el club esportiu o cultural... Per construir aquest món en pau, és necessari, vital, que els infants aprenguin la pau, que visquin l'educació per la pau, una educació que transcendeix l'àmbit escolar.

Joan Pau II, en la Jornada Mundial de la Pau (1987), ens va dir: "La pau és sempre un do de Déu, però també depèn de nosaltres. I les claus de la pau estan a les nostres mans. Depèn de nosaltres saber usar-les i poder obrir amb elles totes les portes".

Si realment volem un futur per a tothom en pau, tots som corresponsables, tots i totes tenim quelcom a dir o a fer. El camí de la pau no és gens fàcil, però com va dir Gandhi, "La Pau és el camí".

Allà on es respecten i es desenvolupen els drets humans, econòmics i socials, no sol haver-hi guerra

Núria Gispert és directora de Càritas Diocesana de Barcelona

■ Imatge per la cooperació

La Lluna

una eina de disseny gràfic i imatge al servei de les associacions

O comuniquem i som, o no comuniquem i ens anem morint en la més devastadora de les soledats. És així. Sense grisos intermedis. Vivim en els temps de la comunicació. Cal, doncs, que cada associació tingui estratègies competitives: que es faci notar, que comuniqui el que aporta a la ciutadania.

En els darrers anys hi ha hagut una gran proliferació d'entitats solidàries de voluntariat, com són les ONG. Aquestes associacions, poden desenvolupar la seva tasca gràcies a l'ajut altruista de molta gent (amb l'aportació d'hores de voluntariat o amb aportacions econòmiques).

És evident que per a aquestes associacions és necessari donar-se a conèixer i promocionar les activitats que fan a través de suports de comunicació. Aquests suports comporten moltes vegades alts costos, que poques associacions es poden permetre.

És per això que, ja fa algun temps, un grup de gent pretén que aquestes necessitats puguin ser cobertes amb l'ajuda d'un equip de col·laboradors en el terreny de la imatge. Així neix La Lluna, una associació sense ànim de lucre, formada íntegrament per voluntaris que treballen d'una manera altruista, al marge de la seva activitat professional o acadèmica. L'objectiu principal és ser una eina de disseny gràfic i imatge al servei de les entitats.

Les activitats de La Lluna es fan en quatre direccions:

1. *El servei*. Es tracta de l'activitat principal. Els voluntaris solucionen, individualment o en equip, les necessitats concretes de les entitats: des de logotips, cartells, fullets, anuncis, pàgines web, expositors, estands, pancartes, butlletins, revistes, publicacions, etc., fins a campanyes completes de promoció d'activitats, de conscienciació, etc.
2. *Formació*. Consisteix a fer tallers i xerrades tant per a professionals i estudiants del sector com per a les mateixes entitats, per dotar-los de recursos d'autoabastiment en el terreny del disseny gràfic.
3. *Informació*. La Lluna publica el butlletí *El Llunàtic*, eina de difusió de les activitats de l'associació i fòrum de debat entorn del disseny "sostenible".
4. *Assessorament*. S'ofereixen solucions per decidir la forma que han de prendre els projectes i la seva producció: quin paper utilitzarem, quantes tintes, qui ens pot fer la impressió, a quin servidor penjarem la web, etc.

La Lluna
lalluna@terra.com

Dissenyadors, il·lustradors, multimèdia i fotògrafs habiten La Lluna, aquest satèl·lit que gravita en el món de les xarxes voluntàries. Una imatge acurada que dóna sentit a la tasca que fan els gairebé 250 voluntaris de La Lluna

consciències ciutadanes

Els membres de La Lluna entenen que el disseny és indispensable si es vol vendre alguna cosa. I el que cal vendre és... solidaritat.

Per això uns 250 voluntaris, professionals i estudiants, s'han posat al servei de les entitats sense ànim de lucre que no es poden permetre pagar el preu d'un disseny o d'una imatge. Amb el suport de CODIG (Associació per a la Creació del Col·legi de Dissenyadors Gràfics), la gent de La Lluna donen solucions a les necessitats gràfiques i de comunicació de les ONG que els ho demanen, sense cobrar res per a aquest servei.

La Lluna ha col·laborat, entre altres entitats, amb SOS Racisme, SOLC, Pallassos sense Fronteres, Món-3 i Infància Viva. Meninos i meninas da rua. Ha desenvolupat projectes per a una vintena d'entitats solidàries; també ha participat en fòrums i publicacions destinades a l'associacionisme i ha col·laborat amb diverses entitats de professionals de la imatge.

Un dels cartells de la campanya "Consciències Ciutadanes", impulsada per La Lluna el 2001 i que va merèixer un premi de l'Ajuntament de Barcelona

L'any 2001 La Lluna va guanyar el premi al Millor Projecte d'Innovació a la Participació i Foment de l'Associacionisme de l'Ajuntament de Barcelona per a la campanya "Consciències Ciutadanes", que va inundar els carrers de la ciutat amb cartells per fomentar la solidaritat.

LA LLUNA. Imatge per la cooperació - www.lalluna.es.vg

L'Altraveu, plataforma mediàtica interassociativa

L'Altraveu
la veu dels que no tenen veu

Miquel Ortega

L'Altraveu és una plataforma mediàtica que s'ofereix com un canal d'expressió per a persones i col·lectius que treballen en el camp social i que no tenen accés als mitjans de comunicació generals. Va néixer el 2002 amb el suport de Demos, Grup de Democràcia Participativa, i cada mes publica un butlletí electrònic. Ara la seva versió radiofònica ha guanyat el Premi 2003 a la Millor Iniciativa de Comunicació i Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona.

El projecte de comunicació **"L'Altraveu, la veu dels que no tenen veu"** complirà el mes de gener del 2004 dos anys de funcionament. La nostra activitat va començar amb una fase de planificació el març del 2001, i el gener de l'any 2002 es va presentar el que va ser la nostra primera iniciativa, el *Butlletí Electrònic Mensual*, que es pot veure a la web **http://www.altraveu.org.** Des d'aquesta data, el dia 20 de cada mes publiquem set articles elaborats per persones de diferents col·lectius socials, sobretot de Catalunya, classificats en set seccions diferenciades: globalització i ciutat, democràcia local, medi ambient urbà, col·lectius invisibles, interculturalitat, urbanisme i projectes ciutadans.

Cada visita a la web és una petita revolució contra la caricatura en blanc i negre transmesa pels mitjans de comunicació majoritaris

En aquest període hem tingut l'oportunitat de col·laborar amb més de dos-cents cinquanta col·lectius i ciutadans, que ens han deixat les seves particulars imatges de la realitat. Les seves aportacions ens ensenyen el ventall de nous colors amb els quals podem dibuixar, si volem, la nostra societat. Les més de vuitanta mil visites que han rebut fins ara les nostres webs parlen de la voluntat de gaudir d'aquests colors i de la necessitat d'obrir molts més camins comunicatius per aprendre més de la societat on vivim.

Cada una de les visites que es fa a la web és una petita revolució contra la caricatura en blanc i negre transmesa pels mitjans majoritaris: enfront del reduccionisme, aposten per la diversitat; enfront de la creença cega en el missatge, aposten per l'anàlisi crítica de l'entorn; enfront de qui creu que ho sap tot, aposten pel fet de reconèixer que mai tindran tota la informació, i per això aposten per l'obertura i el respecte cap a les diferents visions de la nostra societat.

Des del novembre de l'any 2002, al nostre butlletí electrònic l'acompanya el seu germà a la ràdio, que elaboren estudiants de periodisme de la Facultat de Comunicació Blanquerna. És un germà jove que creix fort i sa. Ho hem vist tots els que hem escoltat atentament el seu programa el darrer diumenge de cada mes, i també ho ha vist l'Ajuntament de Barcelona, que recentment li ha donat el premi a la Millor Iniciativa de Comunicació i Benestar Social 2003.

Però això és només un començament. Està a les vostres mans que *L'Altraveu* continuï. Per això esperem les vostres aportacions a info@altraveu.org. **L'Altraveu, sou vosaltres.**

Miquel Ortega és col·laborador de L'Altraveu

Demos, Grup de Democràcia Participativa, va néixer arran d'unes jornades celebrades a Barcelona el febrer i març de l'any 2001 en què es va plantejar la necessitat de repensar la democràcia tal com la coneixem en aquests moments. Entre altres factors, Demos denuncia la concentració del poder de decisió en les mans d'una minoria, la manca de canals d'expressió per a la ciutadania i la falta de debat i d'educació que fomenti la participació ciutadana. Demos, que es planteja com una plataforma de debat i de reflexió, vol impulsar una democràcia participativa, directa, local i vinculant, i està formada per joves de tots els àmbits i de totes les ideologies.

L'últim treball de Demos és la realització del vídeo *Democràcia i participació*, adreçat a alumnes de 1r i 2n d'ESO, entitats d'educació en el lleure, professors i educadors. Aquest vídeo, únic en el seu gènere, va acompanyat d'una guia pedagògica i ha rebut el suport de la Fundació Jaume Bofill, que el comercialitzarà a finals del mes de desembre.

www.demosweb.org
www.altraveu.org

■ Noves tecnologies i educació

Xarxa Òmnia

Internet per a tothom

En les nostres societats encara es pot viure sense saber navegar per la gran quantitat de recursos que ofereixen les noves tecnologies i en particular internet. Però, fins quan? Ja en aquests moments una persona que no té ordinador o no és usuari de la xarxa es pot considerar en perill de ser definit com un analfabet de la era digital. **L'ús de les noves tecnologies està esdevenint indispensable en el camp de la formació, en l'àmbit laboral i fins i tot en la vida quotidiana**.

És possible, però, que una part de la població es quedi a l'estacada per manca de mitjans i de recursos. La Xarxa Òmnia, amb els seus 111 punts a tot Catalunya, és una iniciativa que es va endegar l'any 1999 per universalitzar l'ús de les noves tecnologies i permetre que **tothom tingui les mateixes oportunitats d'accés i de formació**.

L'impacte de la Xarxa Òmnia en el camp associatiu ha estat positiu. Moltes associacions han obert les seves portes a les noves tecnologies i **han convidat els veïns de totes les edats i condicions a compartir-ne els beneficis**. L'èxit ha estat evident. D'una banda, es posa a l'abast de més gent les eines per accedir a les noves tecnologies i a la formació que requereix el seu ús. D'altra banda, s'està revelant com una eina molt útil per lluitar contra l'exclusió amb projectes específics endegats amb col·lectius i amb sectors de la població més desafavorits o amb més problemes d'integració.

Però els Punts Òmnia han tingut també un altre conseqüència molt positiva, i aquesta en el camp social i de la convivència. **Els Punts Òmnia han atret a les associacions persones que mai no s'hi haurien acostat**, per desconeixement o per falta d'interès. Amb iniciatives com aquestes les associacions esdevenen cada vegada més uns punts de referència per als veïns i es consoliden com a institucions socials de gran importàcia i utilitat.

Tres entitats compromeses amb la lluita contra l'exclusió i l'educació en el lleure, la Fundació Marianao de Sant Boi de Llobregat, el Club d'Esplai Pubilla Casas-Can Vidalet de L'Hospitalet i el Grup Infantil de Sant Cosme del Prat de Llobregat, expliquen en què consisteixen els Punts Òmnia i fan una valoració de la seva experiència.

111 punts arreu de Catalunya

El projecte Òmnia neix l'any 1999 d'una iniciativa conjunta del Departament de Benestar Social i Família i el Departament d'Universitats, Recerca i Societat per a la Informació, per donar resposta a una demanda social basada en la necessitat d'accedir a les tecnologies de la informació i la comunicació, com a mesura per prevenir i combatre l'exclusió social i amb la voluntat d'impulsar aquest accés a tota la població.

Les noves tecnologies són, en aquest cas, un mitjà per treballar altres aspectes imprescindibles per aconseguir la inclusió social. Per això el projecte s'estructura en tres línies de treball: inserció social i laboral, formació i ús comunitari.

Actualment hi ha 111 punts Òmnia arreu de Catalunya distribuïts entre entitats privades sense ànim de lucre, ajuntaments, consells comarcals, centres de formació d'adults i centres penitenciaris.

Quan al nombre d'usuaris que han passat per Òmnia cal destacar que:

- durant l'any 2001 el total d'usuaris va ser de més de 20.000 persones;
- durant els primers vuit mesos del 2002 han passat per Òmnia més de 30.000 usuaris, però tenint en compte el darrer quadrimestre ens podríem situar a finals de l'any 2002 amb més de 40.000 usuaris a la xarxa.

ENTITATS PARTICIPANTS	%
Educatives	21
Lleure	14
Acció Social	13
Agrupacions de Dones	11
Veïnals	10
Gent Gran	9
Culturals	8
Entitats Esportives	6
Minories étniques	4
Religioses	2
Comerciants	2

Distribució per segments d'edat

Distribució per origen cultural

Distribució dels participants per gènere

Gràfic d'evolució 1999-2002

Noves tecnologies i educació

I vosaltres, què hi dieu?

Fundació Marianao

El Punt Òmnia Marianao és el segon en edat dels més de cent que hi ha en l'actualitat per tot Catalunya. Aquest projecte iniciat des del Departament de Benestar Social de la Generalitat intenta apropar les noves tecnologies a la gent amb menys possibilitats com a eina per lluitar contra l'exclusió social.

Al Punt Òmnia, fem tallers d'iniciació per a gent gran i adults per treure la por als ordinadors, tallers infantils d'informàtica, accions grupals d'inserció laboral, cursos de reparació d'ordinadors, de creació de webs per a associacions i particulars i tallers amb grups de gent amb discapacitat psíquica i trastorns de personalitat, que també aprofiten el que poden oferir avui dia les noves tecnologies.

Des del Punt Òmnia gestionem www.marianao.net, una web que pretenem que esdevingui el portal electrònic del barri. Oferim espais d'accés lliure per a persones majors de 12 anys. Els jocs i el xats són un bon reclam per a la canalla i per als que no són tan petits.

Pel Punt han passat a hores d'ara més de 1.000 persones. Tenim persones de totes les edats i de moltes nacionalitats: els catalans són majoria, però també arriben molts sudamericans adults que fan servir internet com a eina de comunicació amb els seus familiars als països d'origen, i magrebins, especialment nens i joves, que fan servir el xat i els jocs a internet.

Fins i tot hem tingut visitants de l'antiga Unió Soviètica! La trobada de gent tan diversa, aquesta és, creiem, una característica que fa especialment rica la nostra tasca.

Hem donat resposta a moltes consultes al llarg dels més de tres anys de vida del Punt, i esperem poder continuar donant formació i suport a la gent que s'inicia a les tecnologies de la informació. Aquesta és la nostra tasca integradora.

Gabriel González
Responsable del Punt Òmnia Marianao
marianao@xarxa-omnia.org

Club d'Esplai Pubilla Cases Can Vidalet

Al Club d'Esplai Pubilla Cases-Can Vidalet fa molts anys que treballem en l'àmbit de les noves tecnologies i des d'en fa uns quants hem ubicat en aquesta àrea el Punt Òmnia. Això ens ha permès obrir-nos i arribar a més gent i entitats dels barris.

Hi participa gent de tota mena, i això és el que ho fa més complicat i enriquidor al mateix temps. Fem tallers amb infants i amb joves, cursos per a adults, per a persones amb discapacitats, espais d'aula oberts per a tots els públics, monogràfics... També ens hem obert a les escoles del barri i a les AMPA, i hi ha entitats que en fan ús amb els seus socis.

El que mou tot plegat és la gent, i una de les coses que més sorprèn és el gran nombre de persones, grans i no tan grans, que un bon dia decideixen tornar "al cole" per fer informàtica, amb la mateixa il·lusió i també amb una certa por.

Una de les coses que a Òmnia és un repte, és fer veure als joves i no tan joves l'altra cara de la moneda de les noves tecnologies. Facilitem els aprenentatges mitjançant la diversió, amb concursos, gimcanes per la xarxa, animacions amb fotos, construcció de pàgines web...

Òmnia té un esperit propi. Allò que el fa diferent dels coneguts "cibers" és això, i es tradueix en el valor que a Òmnia tenen les persones, els espais de relació, de participació, els petits projectes de barri...

Mercè Garcia i José Luís Rodríguez

Grup Infantil Sant Cosme

El Grup Infantil Sant Cosme és una entitat que fa més de trenta anys que treballa al barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat, i en aquests moments ho fa amb el projecte Òmnia, en què hi ha una participació quadrimestral d'uns 200 usuaris.

En el projecte Òmnia cal destacar la bona interrelació de les persones de fora del barri amb gent d'ètnia gitana del barri, persones adultes amb joves...

Els objectius marcats per l'associació en relació al projecte són:

- Apropar les noves tecnologies als col·lectius més necessitats perquè perdin la por al món informàtic i puguin desenvolupar habilitats i capacitats per tal d'afrontar amb més formació les demandes del mercat laboral.
- Dinamitzar les entitats del barri perquè accedeixin a la societat de la informació i així reforçar les xarxes de voluntariat i d'ajuda mútua, dotant-les de les eines que els permeti desenvolupar millor els seus projectes.
- Lluitar contra l'exclusió social i promoure l'accés a les noves tecnologies a les entitats i població del barri.
- Respondre a les necessitats que la gent del barri ens comunica, proporcionant un espai que possibiliti el millor desenvolupament de les seves inquietuds.

Grup Infantil Sant Cosme

Tenim persones de totes les edats i nacionalitats... Fem cursos per discapacitats i persones amb trastorns mentals... Ens ha permès obrir-nos i arribar a més gent... Facilitem l'aprenentatge a través de la diversió: gimcanes per la xarxa, concursos...

12 i 13 de desembre

I Afro-Fòrum

Una altra Àfrica és possible

La campanya de sensibilització "Una altra Àfrica és possible" ja està en marxa. Promoguda per ETANE, Equip de Treball de l'Àfrica Negra a l'Ensenyament, i després d'una etapa de presentació que va durar fins al mes de setembre passat, ara la campanya ja ha entrat en la fase de programació d'activitats, que durarà fins al 2005. Una de les més significatives és l'Afro-Fòrum, el I Fòrum Internacional de Propostes Alternatives pel Desenvolupament de l'Àfrica Subsahariana, que tindrà lloc a Barcelona els propers 12 i 13 de desembre.

L'Afro-Fòrum es farà a la Casa del Mar (C. Albareda, 1) de Barcelona el 12 i 13 de desembre. Aquesta trobada pretén difondre per primera vegada a Catalunya les propostes alternatives que fan els mateixos africans per afrontar la globalització i el futur del seu continent. Hi participaran experts en qüestions africanes i de globalització, com Horace Campbell, professor a la Universitat de Syracuse de Nova York, l'exministre de Cultura del Malí, Diadé Dagnoko, o Arcadi Oliveras, entre molts altres.

Un canvi és necessari

L'Afro-Fòrum s'inscriu en la campanya de sensibilització "Una altra Àfrica és possible", una iniciativa d'ETANE, ONG catalana de cooperació especialitzada en l'Àfrica negra i subsahariana. Es tracta d'una acció de suport al Fòrum Social Africà, nascut el 2002 arran del Fòrum Social Mundial celebrat a Porto Alegre el 2001. S'emmarca doncs en l'acció mundial de sensibilització "Un altre món és possible" i "Per a una altra globalització".

La campanya té dos objectius i dos destinataris principals: d'una banda, s'adreça als africans i vol posar fi al discurs secularment negatiu i pessimista dels africans sobre la seva capacitat d'afrontar els problemes del continent i resoldre'ls. D'altra banda, s'adreça als europeus per desfer els tòpics i els estereotips d'una Àfrica passiva, resignada, incapaç d'evolucionar, d'un continent perdut en el temps i exclòs del món globalitzat d'avui dia.

Que les coses poden canviar, que Àfrica ha de lluitar per aconseguir aquests canvis i que ho pot fer si es modifica la mentalitat tant dels africans com de la comunitat internacional, aquesta és la convicció profunda dels promotors de la campanya.

Una societat civil emergent

Segons Edmund Sepa, president d'ETANE, les coses ja estan canviant. En primer lloc, per primera vegada, es poden plantejar les qüestions africanes en el context d'un moviment ciutadà d'abast mundial. En segon lloc, a l'Àfrica Negra ja està sorgint una nova societat civil capaç de trencar aquest discurs "afropessimista", hereu d'una cultura de submissió i dependència dels africans i d'una cultura de domini i ingerència dels occidentals, que encara no han estat superades. Aquesta societat civil emergent està representada per una nova generació de polítics que ha arribat al poder a Sud-àfrica, Senegal, Nigèria i Algèria. L'any 2002 va néixer la Unió Africana i un any més tard el NEPAD (Nouveau Partenairiat pour le Developpement de l'Afrique), definida per un dels seus promotors, Thabo Mbeki, president de la república de Sud-àfrica, com "una estratègia per al desenvolupament d'Àfrica pensada pels africans i per als africans". Aquesta iniciativa, que ha generat crítiques i polèmiques entre diferents centres de poder africans, també ha despertat moltes esperances pel que fa a l'establiment de noves bases per a un nou model de relacions entre l'Àfrica i la resta del món.

Una nova Àfrica a Catalunya

Per difondre i fomentar aquest canvi de mentalitat aquí a Catalunya i fomentar un discurs positiu sobre el continent, basat en la realitat de l'Àfrica d'avui dia, ETANE té previst programar activitats fins al 2005. Aquestes activitats s'adrecen a la població en general i en particular als centres educatius d'ESO i de batxillerat, les universitats i els centres culturals públics i privats, que es poden posar en contacte amb ETANE i escollir entre una llarga llista d'iniciatives (jornades, tallers, xerrades, etc.). És una oportunitat que no es pot deixar escapar si es vol conèixer la realitat africana d'avui dia.

Lluïsa Armengol

etane

L'any 1989, un grup de persones d'origen africà, formades acadèmicament a Europa, van decidir crear a Barcelona una associació destinada a fer conèixer la realitat de l'Àfrica subsahariana en el centres educatius de Catalunya.

La proposta d'ETANE, Equip de Treball de l'Àfrica Negra a l'Ensenyament, s'ha estructurat a partir de les premisses que Àfrica és un continent desconegut sobre el qual pesen molts tòpics i clixés negatius. Fer conèixer la realitat dels països africans, la seva diversitat i la seva riquesa cultural, però, només és una part de la feina que s'ha encomanat l'associació. També organitza campanyes de sensibilització, assessora projectes de cooperació, gestiona projectes i programes interculturals i dóna suport a la immigració africana a Catalunya.

Per a les escoles i els centres de lleure, ETANE proposa activitats lúdiques molt interessants: tallers de literatura negroafricana, de música, balls i danses africanes, de cuina, de contes, de jocs i de pentinats africans... i una llarga llista de seminaris, cursets i exposicions sobre diferents aspectes de la realitat africana (la dona, la cooperació, la immigració, etc.).

ETANE
Hotel d'Entitats
de La Pau
C. Pere Vergés, 1,
8è. Despatx 8
0820 Barcelona

Tel.: 93 314 47 64
etane@pangea.org
www.pangea.org/etane

Acció social i educativa

Contra la pobresa porta a porta

Jordi Cortinas

L'Ateneu Popular Sant Roc
Dia a dia des de fa quinze anys

Anava cap a aquell bar irlandès del centre de Barcelona per prendre una cerveseta amb els amics. Però, ja se sap, anava amb els cascos posats, amb presses i atabalat, i en comptes de girar pel carrer Marquès de Barberà, vaig agafar el carrer de Sant Pau... I quan vaig alçar els ulls, em vaig sentir perdut, tot i que era al costat del Liceu i de Les Rambles...

Allà hi viu la senyora Montserrat Peiró. Té seixanta-sis anys i en fa cinc que és vídua. Sobreviu, no trobo cap altra paraula per definir-ho, amb uns tres-cents euros al mes. Amb aquests diners, la Montserrat n'ha de tenir prou per menjar, pagar totes les factures i viure amb dignitat. Ella és una senyora. És allà, al portal de la seva escala de tota la vida, arreglada amb roba de fa vint anys. Me la miro, i veig que se li comencen a humitejar els ulls, però no plora. I menys davant meu.

Més i més pobres

Quan vaig cap a la plaça Urquinaona, sento que la senyora Peiró encara em mira. De sobte m'ha canviat l'humor, i ja no vaig a trobar-me amb els amics... No ho sé, vull estar sol i saber-ne més sobre aquesta nova forma de pobresa que s'està establint amb tanta normalitat a les nostres ciutats. Al carrer Comtal hi ha els llums d'un ciber-cafè obert. Em connecto a Internet i trobo que al mateix ritme que creix la població al món, la pobresa, lluny d'eradicar-se, augmenta exponencialment.

Les Nacions Unides diuen que al món hi ha 1.200 milions de persones que viuen amb menys d'un euro al dia. La Comissió Europea assenyala que hi ha més de 65 milions d'europeus en situació precària. A Espanya, la xifra de persones que viuen per sota del llindar de la pobresa supera els set milions, i a Catalunya... A Catalunya, un estudi de la Fundació Un Sol Món calcula que hi ha de 670.000 a 950.000 pobres. Respiro. Poca broma.

També constato que la pobresa està canviant. Ara és més urbana i més femenina. I més dades... Però, abans, torno a respirar. En el mateix estudi de la Fundació Un Sol Món[1], coordinat pel professor Josep Oliver, es diu que els nens pobres es troben ubicats majoritàriament en llars on el sustentador principal està sol o en famílies nombroses.

Lluitar contra la pobresa porta a porta

I si m'aturo a Badalona, d'on sóc jo, les xifres fan feredat. Deixant Barcelona al marge, Badalona és la primera ciutat on el sustentador principal d'una llar pobra té un nivell d'estudis baix (54,5%) i la tercera població on tots els membres de la casa estan a l'atur (26,8%). Sense poder evitar-ho, davant de l'ordinador, torno a respirar. Profundament.

En el meu cap, veig que a la senyora Peiró se li apropa en Lolo i li dóna la mà. En Lolo és un nen de Sant Roc, barri de Badalona, que juga a ser adolescent. Té la pell fosca i vesteix pengim-penjam. Despentinat, em somriu descarat amb aquells ulls que tenen els gitanos. Em pregunta si vaig a l'Ateneu. Li dic que sí amb el cap. A Sant Roc tothom sap on és l'Ateneu, perquè tothom hi té cabuda. Des de fa quinze anys l'Ateneu Popular de Sant Roc té les portes obertes a tothom. Els més petits adquireixen hàbits, els joves fan reforç escolar i aprenen a escoltar i a expressar-se, els adolescents busquen el seu lloc al món i els pares i les mares... donen dimensió a aquestes paraules: ser pare i ser mare. Cada any, unes 10.000 persones es beneficien de les activitats de l'Ateneu. I aquest any de celebració i canvis, se n'esperen més. No es fan quinze anys cada dia i s'han fet reformes, que afecten les dutxes, la cuina, la ludoteca, la sala de tallers i la sala de música. Però l'esperit no canvia: treballar dia a dia, conèixer per anar endavant, amb les portes obertes, lluitar contra les injustícies. Un altre món és possible, sobretot si el fem junts. ¿Vols venir?

10.000 persones es beneficien cada any de les activitats de l'Ateneu Popular Sant Roc

Amb 300 euros mensuals, la Montserrat n'ha de tenir prou per menjar, pagar les factures i viure amb dignitat

Jordi Cortinas és membre de l'Ateneu Popular de Sant Roc

Ateneu Popular Sant Roc
C. Càceres, 34-36. 08918. Badalona
Tel.: 93 399 39 51
ateneusantroc@terra.es

1: L'informe "La pobresa a Catalunya. Informe 2002" es pot trobar i llegir sencer a http://obresocial.caixacatalunya.es, a l'apartat "Observatori de la Pobresa" de la Fundació Un Sol Món.

Federico Mayor Zaragoza, president de la Fundación Cultura de Paz

No podem deixar aquest món als nostres fills

—Després de la UNESCO, la Fundación. Sembla que no es rendeix mai de lluitar a favor de la pau. Hi ha algun secret per mantenir aquesta vitalitat i l'empenta que dedica a qualsevol projecte?

—Sí, hi ha una exigència ètica que crec que tots compartim: hem de deixar als que vénen darrere nostre un món diferent. Som en un moment d'autèntica crisi social i econòmica: crisi mediambiental, crisi cultural, que per a mi és la més terrible, i una crisi ètica, moral. Després de la meva experiència a la UNESCO, des d'aquesta talaia que m'ha permès veure tot el món i conèixer tants pobles, tantes cultures i tanta gent, he arribat a la conclusió que no hi ha més que una entrada comuna a totes les altres dimensions del benestar i del goig: és la pau. Per això lluito per la pau, i a més, lluito com crec que ho hem de fer tots: cada dia, encara que les coses vagin malament. M'agrada repetir moltes vegades al jovent que només hi ha un fruit que mai no recollirem, el de les llavors que mai no hem plantat. Hem de plantar llavors, i ho hem de fer cada dia.

—Però la gent es pot cansar de veure que res no canvia, que encara hi ha guerres, conflictes, pobresa...

—La meva mare sempre em deia una cosa que, com moltes de les que em deia, m'ha servit molt: "No hem d'estar cansats, fill meu. Cantem i ballem, que ja descansarem quan nos morirem". Les coses han de canviar, sobretot en aquest moment, a escala nacional i internacional. No podem deixar aquest món als nostres fills.

—A mitjan dècada dels setanta, abans de ser director general de la UNESCO, va ser nomenat membre del Comitè Consultiu d'aquest organisme per a la recerca científica i els recursos humans. Que li va aportar aquesta experiència?

—En realitat, aquest comitè em va permetre moltes coses, entre altres conèixer Indira Gandhi, treballar molt directament per problemes concrets de l'Índia i veure que la recerca científica podia ajudar d'una manera molt ràpida a la solució de qüestions. Em va permetre també adonar-me que el món és rodó i que hi viuen sis mil milions de persones, cosa de la qual normalment no som conscients. Fent la meva feina, moltes vegades he tingut la sensació que la gent no sap què és el món. No entén que, per exemple, només en un sol país, a l'Índia, hi ha més gent que a tots els països que constitueixen el que nosaltres anomenem la civilització occidental. ¿Com poden parlar d'Europa com si fos un barri protegit i privilegiat i no interessar-se per res del que pugui passar als altres?

Si el 15 de febrer de 2004 aconseguim reunir una altra vegada milions i milions de persones arreu del món, ens hauran d'escoltar

—Des de fa tres anys és president de la Fundación Cultura de Paz, l'objectiu principal de la qual és contribuir a la construcció i consolidació d'una cultura de pau mitjançant la reflexió, la recerca, l'educació i l'acció sobre el terreny. Creu que s'han fet passos endavant en aquest sentit?

—Estic satisfet del que va representant progressivament per a molta gent el concepte "cultura de pau", sobretot després dels últims esdeveniments, tot i que mai hauria volgut que em facilitessin tant la feina. Recentment s'ha fet un manifest en favor de la cultura de pau i l'han firmat 110 milions de persones. Això és molt important: 110 milions de persones han dit que volen la transició d'una cultura d'imposició i de força a una cultura de comprensió i diàleg, una cultura de convivència, que és la cultura de pau. En aquests moments, tothom està esgarrifat de la "cultura de guerra" en què vivim. Des d'un punt de vista conceptual, una guerra preventiva és una cosa que va contra tots els principis del dret, no només del dret natural sinó del dret internacional. I així ho he escrit al Sr. Bush i al Sr. Aznar, que crec que s'ha equivocat totalment.

No volem la pau de la seguretat, de la força, de la guerra preventiva i, sobretot, no volem la pau d'uns presoners que es maltracten, del menyspreu dels drets humans

—Sembla que aquesta guerra ha despertat les consciències... Però creu que això pot tenir resultats?

—El 15 de febrer de l'any passat es va produir un moment molt important: més de 100 milions de persones arreu del món van dir pacíficament que creuen que un altre món és possible. Aquest dia representa el moment en què la veu substitueix la força. Ha estat un clamor mundial, pronunciat amb fermesa i sense violència. Jo no sé si el missatge ha estat escoltat o no, però, com a mínim, no han tingut més remei que sentir-lo. Per això estic molt il·lusionat esperant el 15 de febrer del 2004. Ens hem de preparar bé perquè ara ens escoltin. Si aconseguim reunir una altra vegada milions i milions de persones arreu del món, ens hauran d'escoltar.

—Sembla que quan es parla de pau, s'ha de parlar inevitablement de guerra...

—Desgraciadament, en aquests moments si volem parlar de la pau hem de parlar de la guerra. Però hem de parlar de la guerra com del disbarat més gran i el fracàs més terrible de tots els temps. ¿N'hi ha alguna que hagi servit per a res? ¿Hi ha algun procés de violència que s'hagi acabat utilitzant la violència? Jo no en sé de cap. Quan participava en comissions de negociació i de mediació per acabar situacions de guerra, al Moçambic, al Salvador, a Guatemala... sempre em feia la mateixa pregunta: "¿Hi ha hagut d'haver tants morts —200.000 a Guatemala, per exemple—

perquè s'adonin que hem de seure i parlar de pau?" ¿No tenim ja prou experiència històrica per saber que la guerra no serveix per a absolutament res, només per anar enrere?

—Però les guerres continuen...

—Des de fa segles es diu que si volem la pau hem de preparar la guerra i que la pau no és més que un interludi entre una guerra i una altra. Aquest discurs, l'hem de canviar. Si no ens preparem per la pau, mai no la tindrem. L'hem de construir cada dia i hem d'aprendre a viure amb justícia. La pau és com la llibertat i l'amor, es construeix cada dia.

—Fa poc en un article ha escrit: "Volem la seguretat de la pau", que contraposa a la pau de la seguretat...

—Sí. Ho hem de dir molt clarament als senyors Bush, Blair i Aznar. No volem la pau de la seguretat, de la força, de la guerra preventiva i, sobretot, no volem la pau d'uns presoners que es maltracten, la pau del menyspreu dels drets humans. Volem la seguretat de la pau. La justícia, la llibertat, la democràcia, aquests són els camins que volem per aconseguir la pau, no el de les guerres.

—Aquesta pau de la seguretat, els Estats Units la justifiquen amb els atemptats de l'11 de setembre...

—Tots estem per la vida, totes les vides, siguin del país i de la religió que siguin. Estic totalment al costat dels americans en aquest tema. Però, compte, perquè quan parlem de víctimes, també hem de saber que cada dia hi ha al voltant de 50.000 persones que moren de fam. Quan parlem de l'11 de setembre del 2001, també hem de parlar de l'11 de setembre de l'any 1973 i de la maleïda Operació Còndor. Si som amics dels americans, els hem d'avisar quan el que fan no està bé. Europa, amb algunes excepcions, està acceptant l'inacceptable. El Sr. Bush hauria de ser el primer a respectar i ajudar les Nacions Unides. L'any 1974 vam prometre invertir un 0,7% dels nostres PIB per a cooperació internacional, però el que donem no arriba ni al 0,2%. ¿Sabeu quan donen els Estats Units? Un 0,09%. Per descomptat, estem amb la democràcia, contra el terrorisme, contra tot el que sigui violència. Però també és violència que hi hagi gent que es mori de fam, i també és violència que hi hagi malalts de la sida que no tinguin accés als medicaments. Potser fins i tot és una forma de violència pitjor que l'altra, perquè aquesta és una violència silenciosa i silenciada.

—Pensa que l'actitud del govern nord-americà, desobeint les normes del Consell de Seguretat de les Nacions Unides per atacar l'Iraq, ha produït una crisi en la credibilitat d'aquesta institució com a defensora de la pau?

—No, jo crec que no. El poeta Hölderlin deia que a vegades la crisi més profunda és el moment de pensar en noves solucions, i els xinesos sembla que descriuen la paraula *crisi* amb

FOTO: La Roda

L'elegància de Federico Mayor Zaragoza no és tan sols externa, de gestos, de capteniment, d'actitud. És una elegància que prové del més profund d'ell mateix, de la seva manera de ser, de la seva manera de pensar, de la seva manera de parlar. És una elegància que prové de la seva cultura, una cultura de pau.

El càrrec de director general de la UNESCO que aquest biòleg barceloní va exercir del 1987 al 1999 ha estat decisori en la seva carrera i en la seva visió del món i el compromís que ha adquirit envers ell. Durant dotze anys va donar un nou impuls a la comesa d'aquest organisme —"Construir el baluard de la pau en la ment dels homes"— en convertir-lo en una institució al servei de la pau, la tolerància, els drets humans i la convivència pacífica.

Seguint les seves orientacions, la UNESCO va crear el Programa Cultura de Pau, el treball del qual es va organitzar en quatre àrees principals: l'educació per la pau, els drets humans i la democràcia; la lluita contra l'exclusió i la pobresa; la defensa del pluralisme cultural i el diàleg intercultural; i la prevenció de conflictes i la consolidació de la pau. El 13 de setembre de 1999, l'Assemblea General de l'ONU va aprovar la Declaració i pla d'acció sobre una Cultura de Pau...

Amb la Fundación Cultura de Paz, constituïda a Madrid el març de 2000, el professor Mayor Zaragoza continua la tasca empresa com a director general de la UNESCO d'impulsar en tots els àmbits de l'activitat humana el pas d'una cultura de violència i imposició a una cultura de pau i tolerància.

A més de les seves nombroses publicacions científiques, Federico Mayor Zaragoza ha publicat quatre poemaris, *A contraviento* (1985), *Aguafuertes* (1991), *El fuego y la esperanza* (1996) i *Terral* (1997), i diversos llibres d'assaigs: *Un mundo nuevo* (1999), *Los nudos gordianos* (1999), *Mañana siempre es tarde* (1987), *La nueva página* (1994), *Memoria del futuro* (1994), *La paix demain?* (1995), *Science and Power* (1995) i *UNESCO: un idéal en action* (1996).

Federico Mayor Zaragoza

Només hi ha un fruit que mai no recollirem, el de les llavors que mai no hem plantat

dos ideogrames, un que significa perill i l'altre, possibilitat de sortir-se'n. Fa vint anys, abans fins i tot de ser a l'ONU i a la UNESCO, que denuncio la contradicció entre democràcia a escala nacional i a escala internacional i que dic que no podem tenir unes Nacions Unides fluixes. Des del final de la Guerra Freda, el que tenim és una plutocràcia, en què manen els set o vuit països més rics, amb els americans al capdavant. S'ha aconseguit, sobretot des de l'any 1980, amb Reagan, que les Nacions Unides es limitin a ajudes humanitàries, per fer el que se'n diu *peace-keeping*, és a dir el manteniment de la pau després de la guerra. Però la finalitat de les Nacions Unides no és aquesta. La seva finalitat ha de ser el *peace-building*, la construcció de la pau. El que hem de fer és anar cap a una democràcia a escala mundial representada per unes Nacions Unides fortes, diferents, no trivialitzades, no manipulades, no mal interpretades. El president del Govern espanyol segueix dient que ha actuat d'acord amb l'ONU. Ningú sap d'on s'ho ha tret això, però molta gent s'ho creu. Tot això s'ha d'acabar.

—Vostè proposa que, així com l'ONU té un Consell de Seguretat per als temes bèl·lics, es creïn consells de seguretat que tractin tots els altres temes importants: la cultura, el medi ambient, etc.

—Efectivament. De Consell de Seguretat, n'hi ha d'haver un, com ara, però amb una altra composició i unes altres funcions. Però també hauríem de tenir un Consell de Seguretat Mediambiental, un Consell de Seguretat Cultural... Per què un Consell de Seguretat Cultural? Perquè estem perdent les nostres identitats. Als que manen els fan por les identitats perquè saben que de la defensa de la diversitat és d'on pot sortir precisament el desafiament, i per tant ens volen uniformitzar. I això em fa molta por.

—A més de la pau i l'educació, està convençut que la cura del medi ambient contribuirà al desenvolupament dels països?

—Sí, hi contribuirà, però ja no és solament una qüestió de desenvolupament, sinó de responsabilitat moral. Estem contraient davant dels nostres descendents una enorme responsabilitat. Hem de saber que podem arribar a un punt de no-retorn, al que se'n diu fenòmens irreversibles. Pot passar que la capa d'ozó ja no es pugui recuperar. Cremem cada dia 66 milions de barrils de petroli sense preocupar-nos de l'efecte que té això sobre el clima. Estem degradant el mar, el gran pulmó dels nostres rebesnéts...

—És possible aturar tot això abans que sigui massa tard?

—He demanat moltes vegades que hi hagi una aliança en aquests temes. Com he dit abans, crec que s'hauria de crear un Consell de Seguretat del Medi Ambient, perquè quan passi una cosa com el cas "Prestige", per exemple, sapiguem el que hem de fer. ¿Per què totes les aliances han de ser militars? ¿No n'hi pot haver per fer front als focs, les inundacions, els terratrèmols... per actuar ràpidament en qualsevol part del món? ¿Com és possible que tinguem uns míssils "intel·ligents" tan precisos, però, en canvi, no tinguem mitjans eficaços a l'hora de lluitar contra un foc? Quan era a la Comissió Oceanogràfica Intergovernamental es va proposar i portar a terme un gran sistema de satèl·lits que es diu GOOS (Global Ocean Observing System) per veure des del satèl·lit els barcos que renten els tancs en alta mar i denunciar-los. Però com que no hi ha una llei a escala mundial i els americans i els europeus i els espanyols, diguem la veritat, no han volgut donar força a les Nacions Unides, podem detectar i denunciar aquests casos, però no tenim els mecanismes per castigar els transgressors. És la llei de la selva. Quan Bush no vol comprometre's a firmar els acords de Kyoto, està mirant amb una miopia extraordinària el present i compromet el futur dels nostres fills i els nostres néts. No ho podem acceptar.

El president del Govern espanyol segueix dient que ha actuat d'acord amb l'ONU. Ningú sap d'on s'ho ha tret això, però molta gent s'ho creu

—Vostè és promotor d'UBUNTU, el Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, que acaba d'iniciar la Campanya Mundial per una Reforma Profunda del Sistema d'Institucions Internacionals. Les noves tecnologies poden ser útils per fer un món millor?

—Una de les primeres coses que vam pensar a la Fundación és que havíem d'utilitzar aquesta xarxa fantàstica que avui és Internet. Però, a més, UBUNTU té un avantatge, com moltes de les xarxes semblants: és totalment voluntària. No és perquè formes part d'UBUNTU que has de dir que sí a tot. A mi m'agrada aquesta voluntarietat, perquè no suporto les disciplines. La gran tasca que hem de procurar tots ara és preparar el 15 de febrer de l'any vinent, i a través d'UBUNTU, crec que pot tenir un èxit fantàstic.

—És obvi que, tenint en compte la situació del món, alguna cosa ha de canviar. Però, per on s'ha de començar?

—Quan més fosca és la nit, més necessitem alguns punts de referència, perquè sinó no veiem on anem i no sabem on anar. Jo en tinc prou amb el primer punt de la Declaració dels Drets Humans, que és el que va inspirar la creació de la UNESCO en plena guerra. Hi ha d'haver uns principis democràtics que han d'orientar la vida a escala nacional i internacional: la justícia, la llibertat, la igualtat i la solidaritat o fraternitat. L'any 1996 vaig sentir aquest disbarat: "No tan sols economia de marcat. Des d'ara en endavant, societat de mercat i democràcia de mercat". Però, ¿qui és el mercat? El mercat no existeix, el mercat són mercaders de tot el món. En conclusió, hem de tornar a restablir uns quants punts de referència que es basin en principis i no en coses tan fluctuants i tan manipulades com és el mercat o altres coses semblants.

Lluïsa Celades, Anna Corbella i Anna Trujillo

Fundación Cultura de Paz

Des de fa uns quants anys es contraposa cada vegada més el concepte de cultura de la pau al de cultura de la violència. Moltes organitzacions, com Fundació per la Pau o Justícia i Pau a Catalunya, lluiten perquè el rebuig a la violència i els principis de llibertat, justícia, solidaritat i tolerància regeixin les nostres societats i ens permetin trobar els camins cap a la pau.

Un altre d'aquests organismes és la Fundación Cultura de Paz, creada l'any 2000 i presidida per Federico Mayor Zaragoza, una de les figures més compromeses en la consolidació i la difusió de la cultura de la pau.

Dirigida bàsicament als àmbits educatiu i divulgatiu, la Fundación Cultura de Paz té l'objectiu de crear i mobilitzar xarxes d'institucions, organitzacions i individus compromesos amb els valors de la pau. La Fundación organitza cursos sobre cultura de la pau, convoca jornades de treball per als professionals dels mitjans de comunicació i difon d'una manera continuada el Manifest 2000 per una cultura de la pau i la no-violència en centres educatius de tot l'Estat espanyol.

Fundación Cultura de Paz
C. Velázquez, 14, 3r. 28001 Madrid
Tel.: 91 426 15 55
www.fund-culturadepaz.org

Ubuntu, Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil

Ubuntu

Anna Melià

Ubuntu és una antiga paraula africana que designa la humanitat. També vol dir 'tenir en compte' i 'estar en harmonia amb tota la creació'.

No és estrany, doncs, que aquest hagi estat el nom escollit per designar el Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, creat per Federico Mayor Zaragoza i la Universitat Politècnica de Catalunya l'any 2001. Ubuntu promou la cooperació entre individus, cultures i nacions i lluita per la reforma de les institucions internacionals per tal de garantir la democràcia i un desenvolupament equilibrat

Hem sentit parlar molt del procés de globalització de finals del segle XX i d'aquests primers anys del segle XXI. Una globalització bàsicament econòmica, de la qual no es beneficia tothom. En aquest procés mundial, la necessitat d'acumular beneficis i creixement ha provocat, per exemple, que hi hagi empreses transnacionals, que no són de cap país en concret, que disposen de més recursos i mitjans que certs estats del món.

Aquesta economia basada en el lliure mercat a escala mundial deixa de banda factors molt importants de la societat com la cultura, l'educació o les prestacions socials. S'acaben homogeneïtzant les pautes culturals i de consum, mentre s'incrementen les diferències entre nord i sud, i dins un mateix territori, entre el Primer Món i el Quart Món.

La globalització tal com es desenvolupa en aquests moments va estretament lligada a fenòmens com la consolidació d'unes condicions laborals precàries, la privatització de serveis públics com l'ensenyament o la sanitat, o la complicitat dels mitjans de comunicació, etc.

Davant d'aquesta situació, que s'agreuja cada vegada més, sorgeix la necessitat de conscienciar la societat civil perquè s'uneixi i treballi per la pau, la democràcia, el desenvolupament sostenible, els drets humans... A partir d'aquesta idea bàsica, Federico Mayor Zaragoza, exsecretari de la UNESCO i president de la Fundación Cultura de Paz, i el professor Xercavins de la Universitat Politècnica de Catalunya, van fer l'any 2001 una crida a organitzacions i institucions internacionals, persones del món universitari i de la comunicació, entre d'altres, per iniciar un projecte de construcció d'un punt de trobada de xarxes i moviments de la societat civil. Després de diverses reunions i trobades, va sorgir el Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, UBUNTU.

L'objectiu final d'aquest fòrum és que la societat civil construeixi un món més humà, just, pacífic, divers i sostenible, mitjançant la cultura de la pau i el diàleg. Qualsevol persona, organització o col·lectiu que cregui en aquests principis pot formar part d'Ubuntu i fer la seva aportació.

Reforma de les institucions internacionals

Un dels objectius que Ubuntu considera fonamental per aconseguir el seu objectiu final és la reforma de les institucions internacionals, per a la qual ha llançat una campanya.

Fa temps que unes institucions tan importants i primordials per al bon funcionament del món com l'ONU, entre d'altres, se sotmeten a la influència d'algunes grans potències mundials sobre les seves decisions, i això en detriment de la seva credibilitat i eficiència. Aquest fet s'ha palesat especialment arran de la guerra a l'Iraq, en què els Estats Units, juntament amb els seus aliats, van atacar el país malgrat l'oposició de moltes d'aquestes institucions internacionals, i fonamentalment malgrat l'oposició de les Nacions Unides. Atac que, per si no fos poc, va ser recolzat finalment en una resolució de la mateixa ONU.

Aquesta ruptura del sistema de pau i seguretat internacional requereix un seguit de reformes que el Fòrum fonamenta en la creació d'una "arquitectura" global pel desenvolupament d'una legislació internacional que realment tingui valor i legitimitat.

De la iniciativa del Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, i de la Campanya per la Reforma de les Institucions Internacionals, en formen part organitzacions com el Centre UNESCO Catalunya, el Earth Council, Intermón Oxfam-Oxfam Internacional, Justice and Peace (Europa), Médecins du Monde International...; personalitats com Rigoberta Menchú (Premi Nobel de la Pau), Mario Soares (expresident de Portugal), Francine Cousteau (Cousteau Society), Samir Amin (economista, escriptor i director del Forum du Tiers Monde)...; a més d'universitats, mitjans de comunicació i fundacions.

www.ubuntu.upc.es

Campanya Reforma de les Institucions Internacionals

Propostes del manifest

Aquestes són algunes de les propostes incloses en el manifest, que es pot consultar a http://www.reformcampaign.net, i que es portarà a la consideració de l'Assemblea General de les Nacions Unides amb l'objectiu de convocar una Conferència per a la Reforma del Sistema d'Institucions Internacionals:

- **Reforçar i democratitzar les Nacions Unides.**
- **Controlar i regular la globalització segons els principis dels drets humans i la democràcia.**
- **Crear mecanismes institucionals per a un funcionament més ètic de l'economia mundial.**
- **Instaurar un sistema d'institucions internacionals democràtiques, dotat de mitjans i instruments per assegurar el respecte de les normes i acords internacionals; crear un sistema de justícia universal.**
- **Fomentar la instauració de mecanismes de representació directa i la participació dels ciutadans del món i les organitzacions civils ens els processos de decisió global.**

el barri : ciutat meridiana

El barri

A Barcelona ningú no diu: "Anem a passejar a Ciutat Meridiana". Ciutat Meridiana és un d'aquests barri del qual la gent coneix l'existència però on probablement no posarà mai els peus en tota la seva vida. Està molt lluny del centre, no té cap atractiu especial —si no és l'aqüeducte de Montcada, que es va acabar de construir el 1904, per on va arribar una epidèmia de tifus l'any 1914 a Barcelona i que està fora de servei des del 1988. No hi ha cap centre d'interès, cap parc, cap instal·lació d'aquelles que fa desplaçar la gent. És un barri dormitori, penjat a la muntanya, amb unes boniques vistes, amb blocs de pisos lletjos, anodins i grisos, moltes escales (amb les mecàniques, es compleixen les estadístiques: de cinc trams, només en funciona un), carrers amples, places on es concentra el petit comerç i arbres i jardins, vestigis de la muntanya verge que fou aquest tros de la serra de Collserola.

L'empresa Urbanizaciones Torre Baró, SA, el president del qual fou Juan Antonio Samaranch fins al 1972, es va encarregar durant els anys seixanta d'urbanitzar la vall on ara se situa Ciutat Meridiana, destinada en un primer moment a acollir un cementiri ja que es considerava una vall massa humida per ser habitada per éssers vius. Efectivament, les humitats, agreujades per la mala qualitat en la construcció dels blocs de pisos, van ocasionar de seguida molts conflictes entre els veïns, els promotors de l'obra i l'Ajuntament. Com en molts barris construïts en aquesta època, la mancança d'infraestructures, serveis bàsics, comunicacions, espais públics, equipaments, etc., va donar motiu a anys de lluita veïnal per dignificar la vida dels habitants d'un barri que constitueix un dels exemples més clars de l'urbanisme especulatiu del franquisme. Algunes de les últimes actuacions fetes són la construcció d'un aparcament i la propera arribada d'un metro lleuger al barri.

Ciutat Meridiana pertany a Nou Barris Nord amb els barris de Vallbona i Torre Baró. Hi viuen actualment unes 13.000 persones, un 10,6% d'estrangers. Hi ha una gran incidència del consum de droga, tot i que l' índex de delinqüència és més baix que a la resta de la ciutat, i el percentatge de fracàs escolar és alt (només un 50% dels joves obtenen el graduat escolar). Ocupa el 34è lloc dels 38 barris analitzats pel que fa a la seva capacitat econòmica.

mirant cap al futur

Plataforma d'Educació Social Cruïlla i Centre Obert Ciutat Meridiana

Mirar cap al futur. Això és el que fa el Centre Obert Ciutat Meridiana. Cap al futur dels infants i joves del barri que sigui millor que el seu present gràcies al temps i l'atenció que el Centre els dedica per formar-los com a persones.

El Centre Obert Ciutat Meridiana forma part de la Plataforma d'Educació Social Cruïlla, que també està constituïda pel Projecte d'Inserció Laboral Èxit i per la UEC (Unitat d'Escolarització Compartida). Es tracta d'una experiència de treball en xarxa per atendre d'una manera coordinada alguns dels problemes i mancances del barri que es detecten en tres camps: el lleure, l'escolarització i la inserció laboral d'infants i joves en situació de risc social. El projecte depèn dels Salesians de Barcelona i té la seu a la parròquia Sant Bernat de Claravall del barri.

El Centre Obert Ciutat Meridiana, que es va crear el 1992, atén actualment 72 infants i joves, que assisteixen a les activitats proposades cada tarda de dilluns a divendres. L'equip del Centre Obert està format per sis educadors i educadores (Raquel, Abraham, Inès, Sandra, Jordi i Noelia) i té l'ajuda de tres voluntaris (Ana, Mariluz i Dani) i de dos estudiants en pràctiques (Jordi i Clara). Un equip que està molt unit i que se sent amb forces per mirar endavant compartint aquelles petites coses que passen cada dia al Centre, que són les més importants per fer vida amb els nens, les nenes i els joves.

Centre Obert Ciutat Meridiana
C. Pedraforca, 2-6 (locals del darrera de la Parròquia St. Bernat)
e-mail: pes.stbernat@salesians.info • Tel./Fax: 93 359 55 76

L'entitat

Centre Obert Ciutat Meridiana

Educadors a primera línia

Lluïsa Armengol

Hereva de l'Esplai Ciutat Meridiana i membre de la Plataforma d'Educació Social Cruïlla, el Centre Obert Ciutat Meridiana de Barcelona ha fet una bona feina d'adaptació a les noves realitats i necessitats que ha detectat al barri. Ha limitat el nombre d'inscrits per augmentar la qualitat educativa de les seves propostes i ha posat l'accent en el treball amb la família i en el treball en xarxa. Tot per atendre millor els infants i els joves del barri. Una feina dura, agraïda i incerta.

Cada dia a partir de les cinc de la tarda, una corrua de nens i nenes i adolescents del barri dirigeixen les seves passes cap al carrer Pedraforca, a dalt de tot de Ciutat Meridiana. El camí és costerut i acaba al centre parroquial, un edifici gran i lluminós que acull en les seves instal·lacions el Centre Obert Ciutat Meridiana. Allà els esperen sis educadors, entre els quals Noelia Palacios, la directora del Centre. Noelia s'ha criat a Torre Baró i a Ciutat Meridiana i ara viu a prop, a Can Cuiàs, un barri nou de Montcada i Reixach. Té 28 anys, en fa nou que és educadora al barri i quatre que dirigeix el Centre Obert Ciutat Meridiana. Té un somriure permanent als llavis, una mirada llesta i brillant i una empenta que no se l'acaba.

Els nanos surten de l'escola i estan esverats. Fins a les sis de la tarda, per donar temps que tothom arribi, s'estan amb Noelia i els educadors, Abraham, Sandra, Raquel, Jordi i Inés, xerrant i jugant al pati o quan fa mal temps a la sala dels jocs de taula. A ¾ de sis comença l'assemblea. Es formen tres grups per edats i és el moment de transició, ja tothom una mica més calmat i després de preguntar com ha anat el dia, per començar el taller o l'activitat programada. Aquest curs es treballa la interculturalitat com a centre d'interès. Per acabar la tarda, de set a vuit, s'inicia el suport educatiu. Es fan els deures de l'escola i és el moment de l'atenció més individualitzada. A les vuit, tothom fora. Fins l'endemà. I si l'endemà és divendres, millor, perquè el divendres es fa el taller "Pot Pourri", un taller sorpresa que els infants esperen amb impaciència tota la setmana i al qual es convida els pares un cop al mes.

Escoltar i acompanyar

La meitat dels prop de 80 infants i adolescents inscrits al centre són de seguiment. Hi han anat per diferents vies: els serveis socials, les escoles de la zona, les famílies o per detecció del mateix Centre, i necessiten un suport educatiu especial per pal·liar els problemes de fracàs escolar, de desestructuració familiar, etc., que pateixen.

"Nosaltres valorem molt el "treball de quotidianitat" que fem amb cada infant", explica la directora del centre. "El que volem és acompanyar-lo, donar-li eines de maduració personal, estar per ell, parlar, escoltar. Donem molta importància a les "petites" coses de cada dia. No es tracta de consumir una activitat, el que importa és l'acció educativa que hi ha al darrere". Una acció educativa que segons Noelia és cada dia més necessària. Constata que cada vegada els infants són més agressius, més esverats. "No tenen límits i necessiten cada dia més atenció. Si abans els pares no te'n deixaven passar ni una i fins i tot et feien una mica de por, ara s'ha passat a l'altre extrem. Són massa permissius." Un dels objectius del centre és precisament crear un espai on els infants trobin aquests límits. La directora del centre ho té molt clar: els pares haurien de fer cursos de formació per ser pares. Riu, però parla seriosament.

Els que treballem a primera línia som els que patim la precarietat. Si les institucions volen que treballem amb una mica de qualitat necessitem uns mínims

Treball amb la família i en xarxa

El treball amb la família és precisament una de les prioritats del Centre Obert. Trobades, reunions, trucades, activitats conjuntes amb els pares i altres iniciatives com una aula d'informàtica s'han multiplicat durant aquests últims anys perquè la família s'impliqui amb la tasca que fa el centre. No tots els pares són conscients del valor que té i fins i tot una majoria, diu Noelia, pensen que es tracta d'una mena de guarderia. Aquest treball amb la família s'ha pogut desenvolupar gràcies a l'esforç que es fa des de les comissions socials de la zona per unificar línies de treball. Aquestes comissions estan formades per les escoles, els serveis socials i diverses entitats, entre les quals el Centre Obert.

Les incògnites

El Centre Obert Ciutat Meridiana depèn de la Direcció General d'Atenció a la Infància de la Generalitat de Catalunya. També rep una subvenció molt minsa de l'Ajuntament de Barcelona. Està previst que properament els centres oberts passin a ser competència dels ajuntaments, però Noelia no sap ni quan, ni com, ni què passarà.

La situació l'inquieta perquè a banda d'aquesta incertitud, afirma que al barri l'Ajuntament està adoptant una política de restricció econòmica pel que fa al camp social i això repercuteix negativament en l'atenció que es dóna als nens, les nenes i els joves de la zona.

El somriure de Noelia ara ha desaparegut. "És que m'enfado molt. Els que treballem a primera línia som els que patim la precarietat. Si les institucions volen que treballem amb una mica de qualitat, necessitem uns mínims. No podem fer potineries contínuament". Noelia pensa que fa falta un reconeixement polític de la tasca social dels educadors i dels serveis que existeixen en el camp social, sense el qual no hi pot haver suport econòmic. "Crema més una mala relació amb les institucions que no pas la tasca que fem amb els infants. Ells s'ho mereixen i això és el que ens manté vius com a educadors."

Malgrat tot, l'equip del Centre Obert i de la Plataforma Cruïlla continua treballant amb il·lusió i pren noves iniciatives per adaptar-se a la realitat del barri. Ha detectat, per exemple, que el grup dels adolescents no acaba de funcionar bé i treballen per respondre millor a les necessitats que tenen els joves.

amb nom propi

teatre de sensibilització

Mitjançant el teatre i altres activitats artístiques, Lapsus Espectacles, una associació sense ànim de lucre, vol promoure i educar en la diversitat, la solidaritat, l'antiracisme, la pau, la crítica social i altres valors de caire humanista i humanitari. Aquests són uns valors que, desgraciadament, solen mancar en el món de l'espectacle, sovint més preocupat per servir a l'espectador menús digeribles i complaents amb el tarannà de la societat actual, que insensibilitzen encara més l'espectador i n'obstaculitzen el pensament crític. Entenem que el teatre i les arts són "una eina carregada de futur" i, per utilitzar un joc de paraules, intentem, modestament, impedir que la mateixa societat es "carregui" aquest futur. Val a dir que tot això es fa sense descuidar mai la part lúdica i d'entreteniment dels muntatges.

Oferim des d'obres de teatre de text, animació infantil, contes per a totes les edats (temàtics i "a la carta", i, fins i tot, organitzem maratons de contes), muntatges on hi ha una mica de tot (teatre, música, dansa, plàstica, etc.), "patillades a la carta" (pregons, inauguracions, esdeveniments especials, improvisacions; actuacions adaptades, úniques i originals), tallers, orquestres, músics, etc. Fins i tot animació de festes a casa teva! Tot amanit, com dèiem abans, amb el "toc Lapsus".

www.lapsusespectacles.com
info@lapsusespectacles.com

lapsus espectacles

recordant...

els murs de la vergonya

Quanta tinta no va fer córrer el Mur de la Vergonya, el Teló d'Acer, la paret que dividia Berlín en dues parts... Quanta, quanta indignació...
Des de fa uns quants anys un altre mur, una "tanca" com l'anomenen els que els convé utilitzar eufemismes, s'està aixecant, aquesta vegada a Palestina. També li haurem de trobar un nom... El Mur de la Desesperança? El Nou Mur de les Lamentacions, potser? O el Mur de la Indiferència? Tot i que recentment l'ONU ha fet públic un informe amb dades esgarrifoses sobre les conseqüències humanitàries de la construcció d'aquest mur, aquest nom per ara sembla el més adequat perquè s'està erigint enmig de la indiferència gairebé total de la comunitat internacional. En lloc de gastar energies per mirar de batejar aquesta obra d'enginyeria de l'absurditat, probablement més valdria que les empréssim per buscar solucions. Objectivament, els culpables, els coneixem tots, i no tots són sempre d'un mateix bàndol, tot i que alguns, com Sharon, els seus votants i els que li donen suport, s'endurien sens dubte el Premi Nobel de la Guerra i la Iniquitat si aquest existís.
Quanta, quanta indiferència...

olga gual

tradi·accions

els sants innocents

El 28 de desembre se celebra la diada dels Sants Innocents. En l'àmbit religiós aquesta diada estava consagrada als fets bíblics de la matança dels innocents, tot i que actualment s'ha perdut el caràcter religiós d'aquesta celebració.

Segons els experts, l'origen dels Sants Innocents és de procedència pagana. A partir del 28 de desembre s'iniciava una etapa de festes i disbauxa que durava fins al Carnestoltes. S'anomenaven *festes dels bojos* i se celebraven arreu d'Europa. La gent s'entretenia a fer bromes de diversa índole, com per exemple enviar el "carinyu", predecessor de les modernes bombes fètides, o fer que els aprenents anessin a comprar a la farmàcia medicaments inversemblants com el xarop "D'estaca'm aquí" o "La pols del moll de l'os del farmacèutic".

Actualment, la broma més popular és la dels ninots retallats fets de paper de diari anomenats *llufes* i que s'enganxen amb una agulla doblegada a l'esquena de les persones que van badant pel carrer.

Dies abans d'aquesta celebració els nens, i alguns grans, preparen les llufes per als "innocents"...

montse fran

Notícies

RÀDIO ZONAJOVE.NET

Zonajove.net és una ràdio per internet impulsada per la Secretaria General de Joventut, feta per joves i adreçada als joves, amb una programació de 24 hores que combina contingut musical i informatiu. Es va inaugurar el passat 23 d'octubre en una festa a la Sala Cibeles de Barcelona.

www.zonajove.net

SERVEI D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL ON-LINE

L'entitat Educaweb, en conveni amb la Secretaria General de Joventut, ofereix un servei d'orientació acadèmica i professional *on-line*. A través d'aquest servei es dóna una resposta ràpida, àgil i rigorosa a les preguntes i les sol·licituds d'informació i orientació que fan els joves sobre els seus estudis, reglats i no reglats, i les carreres professionals.

http://joventut.educaweb.com/

SET PROPOSTES DE LA TAULA D'ENTITATS DEL TERCER SECTOR SOCIAL DE CATALUNYA

El passat 27 d'octubre la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya —organització que aplega unes 2.000 ONG socials— va presentar un document amb set propostes per impulsar les polítiques socials al nostre país. La presentació es va fer en el marc d'una taula rodona organitzada per la Taula d'Entitats amb candidats dels partits que es van presentar a les passades eleccions autonòmiques.
Entre les propostes destaquen les d'equiparar la despesa social fins a assolir la mitjana dels països de la CE, la posada en marxa de la renda social bàsica, la incorporació del tercer sector social a tots els òrgans de representació impulsats per l'Administració pública i l'aplicació d'una política de convenis plurianuals.

Fundació Catalana de l'Esplai (en representació de la Taula)
Tel.: 93 474 42 51 - 606 93 27 92

FUNDACIÓ BANC DELS ALIMENTS DE BARCELONA

El passat 16 d'octubre va ser el Dia Mundial de l'Alimentació i també l'inici d'una campanya de sensibilització de la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona adreçada a les escoles i els instituts de la ciutat. La conscienciació dels alumnes respecte a les necessitats que tenen persones del nostre entorn és imprescindible per ajudar a lluitar contra la pobresa a Barcelona. El Banc d'Aliments recull productes com oli, sucre, pasta, arròs, conserves, etc., i els distribueix a les persones que ho necessiten.

www.bancdelsaliments.org
Tel.: 93 346 44 04

paraules paraules paraules

Secció elaborada per la **Fundació Pere Tarrés**

Fem el pessebre

Autor: Enric Benavent
Editorial: La Galera

Fer el pessebre és una tradició molt arrelada, però és sobretot una activitat divertida i entretinguda amb moltes possibilitats educatives. Això és el que transmet el llibre *Fem el pessebre* que acaba de sortir al mercat. És un llibre de treballs manuals centrats en tècniques bàsiques del pessebrisme. Està molt ben editat i és un producte innovador, ja que és la primera vegada que s'edita un llibre que ensenya a fer el pessebre pensat especialment per a infants i educadors/es. Cada apartat del llibre comença amb l'observació a partir d'una fotografia de l'element que s'ensenya a construir. A partir d'aquí i amb l'ajuda d'una seqüència de fotografies, s'explica el procés de construcció. Al final del llibre hi ha suggeriments didàctics adreçats a pares, mares i educadors/es, així com una proposta per organitzar un taller de pessebrisme. Les pàgines inicials situen el lector en el món del pessebrisme a partir d'uns breus apunts històrics. El col·lectiu El Bou i la Mula, promotors d'aquest projecte, han construït una pàgina web de suport als lectors/es del llibre, on es poden trobar més consells per fer el pessebre i un espai d'intercanvi d'idees i experiències: **www.pessebres.com**.

Coi de Quico!

Autor: Jaume Cela
Editorial: La Galera
Col·lecció: "Els Grumets de La Galera"

Molt sovint, una de les qüestions que més problemes planteja als educadors és com explicar la mort als infants. La pèrdua d'un familiar o amic no és un fet aïllat, sinó que és molt probable que qualsevol nen o nena dels que van a l'esplai pateixin un fet traumàtic com aquest al llarg de la seva infància i, per tant, cal disposar d'eines pedagògiques que ens permetin ajudar els més menuts a entendre el que estan vivint. A través d'aquesta novel·la —recomanada a partir de deu anys— Jaume Cela ens proposa una bona manera d'entendre i viure la mort d'un ésser estimat, com pot ser, en aquest cas, un avi. En Quico és un nen de deu anys que es pregunta on ha anat a parar el seu avi i que, fins i tot, té por per les nits perquè creu que el sent. Els recursos que busca aquest vailet per fer front a la pèrdua i les reflexions que s'extreuen de la lectura d'aquesta entranyable història poden servir als monitors per abordar una qüestió tan humana com és la mort.

Xevi
màgia empordanesa sense fronteres

Es parla a vegades d'agitadors polítics i d'agitadors culturals. Xevi, ell, és un agitador màgic. El que ha arribat a fer en la seva carrera d'il·lusionista i per a la màgia a Catalunya, poca gent ho ha fet en altres àmbits. I no és tan sols perquè fa quaranta cinc anys que Xevi mou la seva vareta màgica per tot el món, i que en tants anys és normal acumular experiències i vivències. Aquest home amb uns ulls que semblen ametlles collides del cel, alt, elegant, xerraire, convincent, i, cal dir-ho, addicte al treball, té una enorme passió per la seva feina, una energia inesgotable i una obstinació que l'ha portat a aconseguir tot sol fites que semblen impossibles. Tot sol, no. L'hi ha ajudat la tramuntana que bufa a l'Empordà, la seva terra.

Nascut a Santa Cristina d'Aro el 1943, s'aficiona a la màgia quan tenia dotze anys. L'any 1965 és finalista al concurs televisiu "Salto a la fama" i comença una carrera fulgurant que el porta a actuar a les sales més prestigioses de tot el món i a guanyar una infinitat de premis, l'últim dels quals és la cotitzada Estrella d'or del Magic Circle de Londres, l'Associació d'Arts Màgiques més antiga i més important d'Europa (2002). Ha fet televisió, pel·lícules, ràdio, té un rècord Guinness per conduir un cotxe amb els ulls tapats (1969)... No acabaríem mai. I és que Xevi voldria tenir tot el món entre les seves xarxes màgiques. No hi ha racó del planeta on no vulgui portar la seva il·lusió: centres cívics, hospitals, presons, escoles... Organitza la primera Trobada Màgica a la Costa Brava (1981), fa exposicions, escriu llibres, ensenya màgia a les escoles i a les universitats, crea l'associació Mags Sense Fronteres... Recentment ha creat el primer museu de la màgia de l'Estat espanyol i un dels pocs que hi ha al món, "La Casa Màgica". Museu de la Il·lusió i la Curiositat. Però aquí no s'acaben les il·lusions de Xevi: ara treballa per un altre projecte, encara més ambiciós: un parc temàtic màgic. No hi ha cap dubte que ho aconseguirà, perquè si alguna cosa fa viure aquest home incansable, són precisament les il·lusions. Que el món es prepari!

—La teva ha estat, i és, una vida màgica...

—Ha estat una vida molt intensa i dedicada a portar il·lusió a la gent, i n'estic molt satisfet. Si tornés a néixer, voldria ser il·lusionista un altre cop.

—Es pot viure d'il·lusions?

—Sí que es pot viure d'il·lusions, evidentment, però sempre has d'acabar tocant de peus a terra. Hi ha molt pocs il·lusionistes al món que siguin rics. Rics d'il·lusions, sí, però de diners, n'hi ha ben pocs. Tot i així no em puc queixar. Em ve a veure gent gran amb els fills i amb els néts, gent que m'havia vist actuar quan eren petits i anaven amb els pares i els avis! Em puc considerar un afortunat!

—On prefereixes actuar: al Casino de Montecarlo o a l'Associació de Veïns de Sants o de Ciutat Meridiana?

—A l'associació de veïns, perquè el contacte és més directe amb el públic. Al llarg de la meva carrera he actuat en presons, en hospitals, en centres psiquiàtrics... Aprecies molt més anar a treballar a llocs on les persones valoren més la il·lusió que els portes perquè la necessiten més. Sents de debò que transmets alegria i il·lusió. Quan actues per un sopar de gala a qualsevol gran escenari, t'allunyes, en tots els sentits, d'un públic que mira l'espectacle mentre prenen un whisky dels més cars.

—De tots els premis que has rebut, quin és el que t'ha fet més il·lusió?

—Per qüestions personals em fan molta il·lusió els reconeixements que he rebut a la meva terra per "portar" la Costa Brava a l'estranger... A banda d'això, sempre et fa més il·lusió l'últim que has rebut: que m'hagin donat l'Estrella d'Or del Magic Circle de Londres per a mi és una gran satisfacció, perquè és el reconeixement màxim dins del món de l'il·lusionisme.

—Has conegut gent molt important en la teva carrera, entre els quals Salvador Dalí. Quins jocs de mans li vas fer quan el vas conèixer?

—Li'n vaig fer uns quants, perquè el vaig visitar diverses vegades a casa seva. Tal com era Dalí, no és difícil d'entendre que li agradés tant l'il·lusionisme i la màgia. És el mag més important que hem tingut a Catalunya. Era tot fantasia, estava carregat d'il·lusions i tenia una imaginació tal que era capaç de transformar-se. Li canviava la veu, es disfressava i feia coses que la gent en deien genialitats, amb les quals es divertia com un nen petit i entremaliat. Tots aquests aspectes que ell posseïa —imaginació, creativitat, il·lusió— són essencials per a l'èxit d'un mag. Hi ha gent que diu que era boig, però de boig no en tenia res! Va tenir la sort de néixer a l'Empordà i de tenir el "toc" de la tramuntana...

—Tu també el tens aquest "toc"?

—Jo crec que també! I es tracta d'un toc molt important! Molta gent voldria estar tocada per la tramuntana!

—Com definiries el teu estil de fer màgia?

—És un estil molt personal. Es basa en la participació i fa que cada espectacle resulti diferent dels anteriors. El que sempre procuro en els meus espectacles és que siguin molt dinàmics i divertits, que mai resultin avorrits.

Feia molt de temps que un gran projecte rondava pel cap d'en Xevi. Un gran projecte sobre màgia, evidentment: crear el primer museu de l'il·lusionisme de l'Estat i un dels pocs que hi ha al món.

Al llarg de la seva carrera Xevi ha visitat una infinitat de pobles i ciutats d'arreu del món, i de cada un se n'ha endut un record: jocs de màgia antics o desconeguts, pòsters i cartells d'actuacions de mags famosos, autòmats, cartes de tarot, guillotines, trampes, varetes màgiques, boles de vidre, és a dir, tot el que estigués relacionat de prop o de lluny amb la gran passió de Xevi. Aquesta col·lecció privada va anar creixent amb els anys i ara l'ofereix al públic, exposada en una preciosa casa pairal del 1850 que Xevi va adquirir a Santa Cristina d'Aro, el poble on va néixer l'any 1943.

Aquesta Casa Màgica, o Museu de la Il·lusió i la Curiositat, que Xevi ha aixecat amb l'ajuda de la família, va rebre l'any 2002 el premi FAD Sebastià Gasch. Està dividida en diverses sales: la Sala del Tarot, amb jocs de cartes i articles de bruixeria relacionats amb aquest art màgic de predicció; una sala amb autòmats d'arreu del món que "fan" jocs de màgia; la Cuina Màgica, inspirada en la preparació de potingues i ungüents màgics... Altres espais estan dedicats a artistes de la màgia (com Houdini i Roca). La Casa Màgica també acull altres manifestacions artístiques com la pintura i la poesia d'una manera permanent, amb la possibilitat d'oferir exposicions i activitats puntuals.

Tot un món de màgia i de misteri es pot visitar ara a l'Empordà, un món únic i sorprenent, fruit de la gran il·lusió i la màgia d'un sol home: Xevi.

Avinguda de l'Església, 1.
17246 Santa Cristina d'Aro - Girona. Tel.: 972 83 72 09
www.xevi-ilusionista.com/casa_magica

—Hi ha molta gent que creu que a la màgia li falta reconeixement. Amb la teva experiència, que et sembla la situació actual de la màgia a Catalunya?

—Hi ha molta gent jove que fa màgia molt bé. En aquest sentit la situació és bona: es fa més màgia, i millor. Pel que fa a la difusió que es dóna a la màgia, es veu clarament que ha anat disminuint.

—Quina explicació hi dónes?

—Penso que és la conseqüència de les polítiques culturals que s'apliquen. No es potencia el teatre, el circ, la dansa ni s'ajuda la gent i els col·lectius que duen a terme iniciatives en aquests camps. Crec que s'hauria de fer una campanya impressionant com es va fer per potenciar l'esport a Catalunya. Hi ha pobles que tenen piscines olímpiques, pavellons, pistes de tennis... Però el teatre és vell i en condicions lamentables...

—Quin lloc ocuparia la màgia catalana en un suposat rànquing mundial?

—No es pot afirmar que hi hagi màgia catalana, ni andalusa, ni espanyola... Actualment hi ha molt pocs mags catalans que siguin coneguts internacionalment. De qualitat, i tant que n'hi ha. Però la majoria de cops no n'hi ha prou amb la qualitat. Un mag ha de saber fer màgia, i ha de fer-la bé, però també ha de saber ficar-se el públic a la butxaca.

—El 1998 vas fundar Mags Sense Fronteres. Explica'ns una mica en què consisteix.

—Al llarg de tots aquests anys de professió he portat la meva màgia empordanesa a molts llocs on hi havia gent necessitada, entre d'altres moltes coses, d'il·lusió i de diversió. Amb Mags Sense Fronteres he estat a Cuba, Palestina, Colòmbia, Argentina..., visitant nens a hospitals, escoles, i també geriàtrics, presons...

—Després d'aconseguir fer realitat un projecte que feia molts anys que tenies al cap, el Museu de la Il·lusió i la Curiositat, quins nous projectes tens?

—Hi ha un projecte pel qual fa temps que lluito, i encara no he tirat la tovallola: és el de crear un gran parc temàtic de la màgia. La idea inicial era que es fes a Santa Cristina d'Aro, però l'Ajuntament diu que no pot assumir l'envergadura del projecte. Seguim treballant per tirar endavant aquest parc, que contindria el Gran Museu de la Màgia, en el qual s'exposaria tot el material que tinc a la Casa Màgica i molt més. Si es portés a terme, atrauria molt públic de l'Estat espanyol i de l'estranger.

—Com et defineixes com a persona?

—Treballador. No m'importa dormir poc per projectes com aquest. Perquè l'esforç es veu compensat quan aconsegueixes aquelles coses per les quals has treballat tant.

—No seràs un addicte al treball?

—Potser sí... Però de fet podria haver fet encara més. Sempre es queden coses al tinter i sempre hi ha coses que es podrien haver treballat millor o que podrien haver estat més ben fetes.

Lluïsa Armengol i Anna Melià

Els il·lusionistes som els únics que tenim llicència del Creador per enganyar la gent sense pecar

anem a veure...

Mag Lari
estrelles de la màgia

Gènere: teatre-màgia

Públic: a partir de 7 anys

Argument: *Estrelles de la màgia* és un espectacle de teatre que ens transporta a una gala benèfica on actuen els millors il·lusionistes del moment: Julius Temple, Míster Fox, Mossèn Padró, Ling Kay Fu, Cirici Pasqual i Goretti. Tots els personatges són interpretats per un únic actor, Mag Lari, en un exercici de fregolisme abracadabrant que ens ofereix una visió còmica i carinyosa del món de la màgia.

Aquest espectacle va merèixer el premi al millor espectacle de sala a la Fira de Teatre de Tàrrega l'any 2002 i és un homenatge a uns quants mags que han fet molt per la màgia al nostre país: Joan Forns, els Magicus, i sobretot, mossèn Wenceslau Ciuró.
El domini de la màgia còmica i visual, el sentit del ritme i de l'espai escènic i una realització tècnica impecable, són algunes de les qualitats de Mag Lari, considerat un dels més grans il·lusionistes del moment.
Des del Cafè-Teatre Llàntiol, on Mag Lari va debutar l'any 1994, fins a aquest any 2003, en què ha participat entre altres coses al Festival de Teatre al Carrer de Tòquio, Mag Lari no ha parat: ha creat cinc espectacles, ha participat a innumerables festivals, ha fet milers d'actuacions a mig món i el 1995 va guanyar el Primer Premi Nacional de Màgia Còmica al XX Congrés Nacional de Màgia... Una carrera imparable, de la qual la màgia i els amants del teatre i de l'il·lusionisme sortim molt beneficiats...

Xip Xap
el sr. vinagre

Gènere: titelles

Públic: familiar

Argument: El Senyor Vinagre té molt mal caràcter, és molt, però que molt desagradable...Viu envoltat de porqueria i és tan dolent que, entre altres coses, té segrestada una mona ploranera... Sort que arribarà en Vània, un noi molt espavilat que ve d'un altre planeta per fer enrabiar el senyor Vinagre.

L'última proposta de la Cia. de Carrer Xip Xap és un excel·lent espectacle de titelles per a tots els públics que ens fa riure i passar una bona estona. Alhora, ens convida a reflexionar sobre temes tan actuals i quotidians com el reciclatge i el medi ambient. Els protagonistes s'interessen pels materials biodegradables, la desforestació, la pol·lució... L'escenografia, molt enginyosa, està construïda exclusivament amb materials reciclats i amb objectes agafats als contenidors. En definitiva, un molt bon espectacle, ple de ritme, actual, divertit i instructiu.

Claret Clown

Gènere: teatre al carrer

Públic: familiar

Argument: El professor d'art Paperinassa i el seu ajudant Gatuelles ens inviten a una passejada cultural pels carrers de la nostra població. Ens ensenyen el que no sabem veure, inventen el que no sabem imaginari i de tot plegat en treuen instantànies irrepetibles. Tots dos personatges ens demostren que el carrer és el millor museu del món, i també el millor escenari de teatre, i que nosaltres, veritables peces de museu ambulants, som els seus millors actors.

tours culturals tourmix

Claret Clown, un dels Germans Poltrona, pallasso, professor de teatre i de clown, guionista i presentador d'actes i un dels artistes més interessants en el camp del clown al nostre país, ens ofereix una vegada més la seva visió còmica, original i particular del món. En aquest cas ens proposa de fixar-nos en el que passa i en el que es pot veure en la millor "pinacoteca imaginària" que hi ha: el carrer. En aquesta visita, que ens descobreix moltes vegades aspectes o elements que ens passen desapercebuts de tant que els veiem, descobrim una cara nova del nostre entorn urbà, plena de sorpreses i de curiositats si les sabem descobrir i observar. I tot amb el segell còmic de Claret, un segell de qualitat.

la tresca i la verdesca
a quan va la mel?

Gènere: animació

Públic: familiar

Argument: Heu vist mai quatre apicultors que toquen música? Si la resposta és negativa, és que no heu vist *A quant va la mel?*, un espectacle on la música, el teatre i la participació del públic es barregen en una proposta de jocs dansats creats a partir d'estructures d'arrel tradicional.

La Tresca i la Verdesca és un dels grups d'animació que últimament està recollint més èxits entre el públic. Jordi López, Claudi Llobet, Toni López i Carles Pérez, els quatre fundadors, músics i animadors del grup, provenen del món de l'educació i són dels que creuen que el públic infantil és intel·ligent i crític. Per això ofereixen als infants espectacles creatius que fugen dels tòpics participatius i dels repertoris massa coneguts i poc originals. Com les abelles, tresquen de valent per oferir una mel saborosa i nutritiva. En el mercat, actualment la seva és una de les més apreciades, i amb raó.

el racó del CD

maria salicrú-maltas

El passat 11 de setembre hem celebrat amb resignació el trentè aniversari del cop d'estat que es va produir a Xile per enderrocar el president socialista Salvador Allende. Augusto Pinochet Ugarte, junt amb els seus militars, recolzats armamentísticament i logísticament pels Estats Units, va fer aquell dia una enginyosa maniobra que posava fi a més de cent anys de democràcia parlamentària al país andí. Amb el simple bombardeig del Palacio de la Moneda, palau presidencial xilè, s'iniciava una horrorosa dictadura militar que perduraria fins a l'any 1990. Ben aviat, es van dictar les noves normes, entre elles el "toc de queda" i l'ordre de detenció i "desaparició" de milers de militants i simpatitzants de la Unidad Popular. En altres paraules, es volia assassinar tots els que havien cregut en Allende perquè amb la seva mort també morissin les seves idees d'un món més just. Però calia fer-ho d'una manera atzarosa, sense que no es notessin els assassinats, ja que la comunitat internacional podia protestar. Sovint de nit, Pinochet i els seus sorprenien els civils proallende tot detenint-los als seus domicilis i els portaven a camps de detenció. El Estadio Chile i el Estadio Nacional foren els més importants. Allí es torturava brutalment els presos i se'ls matava per després tirar el cossos nus i desprotegits en ple Oceà Pacífic. D'altres foren enterrats en fosses comunes. Pocs van tornar a casa. Més de tres mil persones van "desaparèixer". Un d'ells, malgrat que el seu cos fou identificat i va poder rebre sepultura, fou el cantautor Víctor Jara, excel·lent director de teatre, compositor i guitarrista xilè que va donar suport des d'un principi als ideals d'Allende. Era el més popular del país andí junt amb els Quilapayún o Inti-illimani, de manera que no van tardar a fer-lo "desaparèixer". Jara va ser detingut a la Universitat Tècnica on treballava el dia 12 de setembre al matí i van conduir-lo a l'Estadio Chile. La nit del 15 al 16 de setembre va ser transportat a l'Estadio Nacional, on fou assassinat. El seu cos va ser trobat ple de trets, cops i ferides en un carrer de Santiago per uns veïns que el van portar al dipòsit de cadàvers.

Tota la seva vida i trajectòria artística ha estat reflectida per primera vegada d'una manera completíssima per Carmen Luz Parrot en un documental que data de 1999. Des de fa algun temps, el podem adquirir a les nostres botigues en format DVD junt amb dos CD antològics amb les millors cançons del cantautor. En resum, un excel·lent record de l'artista en el trentè aniversari de la seva mort, ja que es tracta de la millor producció audiovisual que mai s'hagi fet de l'artista. Hi surt el seu poble, els seus amics, la casa on va viure en un dels barris humils de Santiago, els companys de teatre, la seva vídua i les darreres persones que el van veure viu. El document traça minuciosament el que va ser la seva vida amb tota mena de detalls i anècdotes, molt nostàlgiques i especials per als seguidors del cantautor.

víctor jara

parlem de teatre!

8a edició del Circ d'Hivern de Nou Barris

La Plaça dels Prodigis

La Plaça dels Prodigis és un espectacle de circ, dansa i teatre de creació col·lectiva que es podrà veure des del 13 de desembre fins al 6 de gener en el marc de la 8a edició del Circ Hivern que organitza l'Associació Bidó de Nou Barris de Barcelona.
Cada any des del 1996 el Circ d'Hivern presenta un espectacle de circ produït i realitzat a l'Ateneu Popular 9 Barris, un centre cultural que ha apostat pel circ en el seu projecte d'intervenció social a través de les arts i que s'ha configurat com una de les experiències culturals més reeixides i interessant del país.
Aquest Nadal, el Circ d'Hivern en convida a la Plaça dels Prodigis, un espai màgic, on el temps no passa i la ficció i la realitat es barregen. Vuit personatges, sensibles, divertits, màgics, es troben per crear un impossible... La idea de l'espectacle és de Desastrosus Cirkus. Es faran sessions matinals per a escolars del 9 a l'11 i del 15 al 19 de desembre.

ATENEU POPULAR 9 BARRIS
C. Port-lligat, s/n. Barcelona. Tel.: 93 353 95 16

Taller de teatre social

Artixoc

Artixoc és una associació cultural que organitza tallers de teatre, intercanvis culturals, seminaris artístics, trobades europees de teatre i activitats de sensibilització cap a la interculturalitat.

Hem escollit entre les seves últimes propostes la següent:

Taller de Teatre Social

Les tècniques del teatre social estan basades en l'estudi interactiu d'escenes que simulen la realitat i el joc de rols. A partir de la ficció, s'introdueixen temàtiques i problemes socials que permeten fer una reflexió sobre la realitat i el nostre entorn. Després de la posada en escena, s'entra en una fase d'anàlisi i diàleg col·lectiu per solucionar les situacions conflictives presentades.
Eva García, actriu, dirigeix aquest taller, que es basa en les tècniques d'Augusto Boal, dramaturg brasiler de renom internacional. Del 27 al 30 de desembre.

ARTIXOC

ARTIXOC
Tel.: 93 490 03 92
artixoc@menta.net
www.geocities.com/artixoc2003

notes *noves*

noè rivas

suite de la mediterrània

- *Cor Sant Esteve del Vallès*
  Editat per Temps Records
  Barcelona, 2003

El curs 1997-1998 el Secretariat de Corals Infantils de Catalunya proposava, com a programa comú per a les corals que en formen part, un bloc de cançons tradicionals de diferents països banyats per la mar Mediterrània amb motiu de la visita que el vaixell de la UNESCO havia de fer a Barcelona la primavera del 1998.

La Coral Sant Esteve de Castellar del Vallès va proposar al músic terrassenc Pep Coca uns arranjaments que lliguessin les cançons proposades en forma de suite. Si a això li afegim la producció artística de Toni Xuclà, la participació de músics tan reconeguts com Francesc Tomàs, Joan Figueres, Lautaro Rosas, Toni Xuclà, Pep Coca, Juan Aguiar, Jordi Rallo i les veus de Lídia Pujol, Miquel Gil i Glòria Coma..., i el Cor Sant Esteve magníficament dirigit per Jaume Sala (el seu director i la persona que va tenir la idea de tot plegat i va seleccionar-ne les músiques i cançons), el resultat és evident: una petita joia musical.

La *Suite*, que es presenta com una mena de viatge pels diferents estils de música que ens han estat molt temps propers, està formada per cançons de totes les bandes de la Mediterrània: Grècia, Occitània, Tunísia, el Marroc, Bòsnia, Sicília, Bulgària, Mallorca, el País Valencià, Andalusia i també alguna cançó sefardí. També hi trobareu composicions musicals de Pep Coca, Joan Figueres, Lautaro Rosas i Jordi Rallo.

No puc acabar, sense fer esment dels excel·lents textos que acompanyen el disc, escrits per Miquel Desclot: tot un luxe!

cançons de nadal

- *Diversos grups*
- *Discogràfica Música global*

Hi ha tradicions d'altres països que han començat a arribar al nostre país i comencen a donar algun fruit interessant. M'explico: gairebé tots els artistes dels Estats Units han gravat alguna cançó o algun disc amb cançons de Nadal (ben segur recordareu tota aquella col·lecció de discos "A very special Christmas", amb nadales tradicionals i d'altres de ben actuals). Doncs ara ja ha arribat aquesta idea al nostre país, promoguda per la Discogràfica Música Global Discogràfica i el productor Xavi Fortuny.

En el primer dels discos hi trobareu versions del "Happy Xmas" (*War is over*) de John Lennon, interpretada pels Lax'N'Busto i Txell Sust; una versió del temes de Bon Jovi (Glaucs) i del grup The Pogues (Gossos); una cançó de Quimi Portet, "Bon Nadal"... i temes més nadalencs com "El Cant dels Ocells" (Pep Poblet), "White Christmas" (No Nem Bé i Xesca Fort)... I cal destacar la cançó que més ha sonat del disc, "Quan somrius", de Josep Thió i interpretada per tots els artistes que participen al disc.

Al segon disc hi trobem gent com Jordi Batiste, Gossos, Quimi Portet, Cris Juanico dels Ja T'ho Diré, Jofre Bardagi, Toni Xuclà, Jordi Planagumà de Van de Kul , Wiskyn', D'Estranquis, Sapo... i també trobareu una participació de força artistes d'aquest disc en el tema "Perquè és Nadal".

Benvinguda sigui aquesta idea, i tant de bo tingui continuïtat amb un tercer disc (per ara han publicat un disc cada dos anys —un l'any 2000 i l'altre el 2002—, és a dir que l'any vinent toca el tercer!).

jisàs de netzerit o capítol zero de la guerra de les galàxies

- *Pau Riba*
- *Disc-CD publicat per Columna, SA, 2001*

Hi ha generacions, com la meva, a les quals no cal presentar Pau Riba, i presentar-lo a aquells que no el coneixen és realment complicat.
De poc serveix dir que va néixer a Mallorca, que és nét del gran poeta Carles Riba, que va fundar el Grup de Folk, que possiblement és el pare del rock català, que va introduir la psicodèlia al nostre país... No, no us penseu pas que és el típic cantautor a l'estil francès o nord-americà, i potser quedaria molt bé que digués que és el cantautor català de la psicodèlia i la música progressista... però no passaria de ser un seguit d'etiquetes per intentar classificar-lo. Pau Riba és molt més, és un artista de cap a peus, escriptor de cançons —qui no coneix la mítica "Noia de porcellana", o aquell meravellós disc *Dioptria*—, escriptor de llibres de poesia i prosa, com *Lletrarada* i *Al·lol·lània,* (Edicions Proa), músic, i per sobre de tot, pensador inconformista, crític, curiós, filòsof, experimentador...
Només així podeu entendre aquest llibre-CD. Potser us preguntareu què fa un personatge com aquest cantant nadales. És justament per les ganes d'investigar, de donar-li la volta a tot sense por... D'entrada tot va néixer de l'encàrrec de la Regidora de Festes de l'Ajuntament de Barcelona, que li van demanar a ell i al gran guitarrista Toti Soler un repertori de nadales. Després va venir el procés de recuperació i creació. Pel cap li van passa mil i una idees: us imagineu el cometa Halley com a estrella de Reis? Us imagineu un còmic al pur estil Pau Riba? I va sorgir la idea: comparar, tal com diu el mateix Pau Riba, aquell mite-llegenda ple de poesia, el naixement de Jesús, amb una història que ell considera semblant, *La Guerra de les Galàxies*... El resultat és aquest disc de nadales acompanyat d'un conte fantàstic que narra aquestes dues històries paral·leles, que en realitat són la mateixa: la de Jesús, esdevinguda ara fa 2003 anys, i la de Jisàs, que passarà l'any 4000. La història passada s'explica a través de les cançons populars tradicionals nadalenques que s'inclouen al CD, onze magnífiques nadales enregistrades amb les veus de Pau Riba i Memi March, juntament amb Sisa, Jordi Pujol, Enric Casasses, Pascal Comelade, Roger Mas, Carles Belda, Helena Casas i Joan Reig al capdavant dels Armats de Constantí. Per la seva banda, el llibre conté la narració del futur, acompanyada per les il·lustracions de sis dibuixants mallorquins: Max, Pere Joan, Àlex Fito, Pau, Linhart i Gabi. Ras i curt: una mena de pastorets del segle XXI. Si voleu una experiència diferent, no en dubteu, aquest és el vostre disc.

enxarxats *al* web

www.cpnl.org/nadal/index.htm
www.etnocat.org/festa/nadal/intro.html
www.teranyina.net/nadal.ct/

Nadal El Consorci per la Normalització Lingüística ofereix en el seu web (**//cpnl.org/nadal/index.htm**) un apartat dedicat a les tradicions, concretament de Nadal. Hi podem trobar tot un seguit de recursos i enllaços ben interessants sobre els pastorets, els pessebres, el Tió, els Reis, les felicitacions, les cançons, els contes, les dites populars, els jocs i entreteniments... Un web interessant que ens pot aportar a tots materials i idees sobre aquesta festa tan tradicional al nostre país.

Podem complementar aquest web amb una pàgina molt interessant i molt més tradicional. És la que dedica Carrutxa al mateix tema i que trobarem a **www.etnocat.org/festa/nadal/intro.html** —una pàgina senzilla de disseny, però força interessant de contingut— i també al web gironí editat pel conegut animador Àngel Daban, **www.teranyina.net/nadal.ct/**, en què trobarem cançons i dites, contes, tradicions, la carta als reis ...

www.festes.org/

Festes de tot l'any Si el que busquem, però, és un portal internauta per trobar-hi les festes de tot l'any, hem de visitar: **http://www.festes.org/**. Hi trobarem totes les festes de les quatre estacions, les de diversos municipis, festes d'altres cultures, tot tipus de recursos, imatgeria festiva, espectacles de música, dansa i castells, tot tipus d'empreses dedicades al món de la festa.... i fins i tot un recull d'articles i reflexions d'autors reconeguts que ens permet conèixer més en profunditat les expressions festives contemporànies.

www.el-mundo.es/especiales/2003/03/sociedad/hacia_la_igualdad/index.html.

Any Internacional dels Discapacitats Aquest que s'acaba és l'any Internacional dels Discapacitats, i no hi ha dubte que queda molt camí per fer per a la integració total dels discapacitats en la nostra societat. Una web interessant per saber-ne una mica del tema és **www.el-mundo.es/especiales/2003/03/sociedad/hacia_la_igualdad/index.html.** Hi trobem informació sobre els discapacitats a l'Estat espanyol, enllaços sobre els diversos tipus de discapacitat i les possibilitats de treball, oci, esports, ajudes, algunes novetats i la veu de persones discapacitades que, amb força i valentia, expliquen les seves experiències i la seva lluita. Si en volem saber una mica més, també podem visitar el web de la Plataforma Catalana de Discapacitats:
http://www.arrakis.es/~ignasip/plataforma_catalana_de_discapacitats.htm.

Notícies

...per molts anys! noè

En Noè. El molt gran Noè. Fa vint-i-cinc anys que l'únic, irrepetible i entranyable Noè Rivas va començar a cantar, a suar la samarreta i a fer animació, totes tres coses en el sentit més literal i precís dels termes. L'animació, aquella essència meravellosa que es va inventar el malaguanyat Xesco i que en Noè practica amb una personalitat desbordant d'alegria i positivisme, dues qualitats innates d'aquest fora de sèrie de veu atiplada i barba de butaner pakistanès que fa de la seva feina un exercici d'entrega i generositat emocionants.

Ser animador, essencialment, és una qüestió d'actitud i de compromís. L'animador ha de donar valor al moment innefable de la participació per la via del cant, del ball o de l'escolta silenciosa dels nens i nenes. En Noè és animador perquè viu i fa viure cada moment regalant el tresor de la seva gran humanitat a cada mirada, a cada nota, a cada pas de ball, a cada paraula. Amb una alegria i un ritme contagiosos, màgics i sense additius ni edulcorants, plenament autèntics, probablement Noè Rivas sigui el més genuïnament animador de tots els seus col·legues. I per això és tan nombrosa la gent que l'estima, el valora i li és fidel al cap dels anys.

Fora de l'escenari, en Noè és molt millor encara. Company divertit, bon amic, lleial, noble, generós. I humil, una qualitat que sovinteja poc, fins i tot en un gènere considerat menor com aquest de l'espectacle infantil.

Precisament per reivindicar per a l'animació un lloc digne dins d'aquest món, en Noè va impulsar la creació de l'AMAPEI. Com si els dies per a ell tinguessin trenta hores, fos solter i milionari... O potser és que només té una capacitat de treball fora de mida. Generositat i compromís, se'n diu d'això.

M'emociono en veure'l funcionar i des d'aquestes ratlles li brindo el meu homenatge d'admiració quan celebra els seus primers vint-i-cinc anys de professió.

Va por usté!, et diria un torero. *Viva tú*!, et diria un flamenco.

Olé tú!, et dic jo. Que en facis vint-i-cinc més, i jo, que ho pugui veure.

Salvador Boix

El viatge de l'Arc de Sant Martí

Ni les festes i saraus organitzats per celebrar els seus vint-i-cinc anys de professió no han impedit a Noè d'estrenar aquest any un nou espectacle: *El viatge de l'Arc de Sant Martí*. Un viatge a la recerca d'un planeta habitable porta als protagonistes d'aquest conte musical a compartir la seva nau amb gent de planetes ben diversos que han desenvolupat característiques, llenguatges i coneixements que fan que tot arribi a bon port. Abans hauran de travessar planetes inhòspits: amb contaminació visual, amb atmosfera zero, amb éssers que semblen bojos, amb inundació...

Coincidint amb l'Any Internacional dels Discapacitats, Noè ens ofereix aquest espectacle divertit que presenta les discapacitats d'una forma diferent, perquè com diu aquest artista: "Hi ha persones al nostre voltant que han desenvolupat altres sensibilitats i altres estratègies, de les quals hem d'aprendre tantes coses!"

El conte, elaborat pel col·lectiu Segle XXI, Grup de Suport a la Gent Diferent, ha estat adaptat per Noè amb aquell estil lúdic i ple d'humor al qual ens té acostumats aquest veterà animador i embolicat amb músiques d'allò més participatives i festives. El decorat, les figures i els estris han estat dissenyats per la Mercè Moreno, una jove promesa de l'escenografia catalana.

Com algunes persones ja saben, els espectacles de Noè creen addició. Qui hi va, ben segur hi torna algun dia... Comproveu-ho!

Segon Canet Mar, 30 anys després

La nostàlgia del temps de la dictadura ha tornat a Canet de Mar. Anys més tard, torna a existir un festival de música a la costanera població del Maresme. En aquesta ocasió s'anomena "Canet Cançó (+ de 6)" i s'organitza des del 2002. L'activitat vol ser la continuació de les mítiques Sis Hores del Canet-Cançó, o, en certa manera, dels festivals al Pla d'en Sala anomenats *Canet Roc*. Trenta anys després, alguns canetencs s'han organitzat perquè la vil·la tingui activitat musical, no només orientada als habitants del poble, sinó també als forasters que ho desitgin. Es reafirma així de nou la gran capacitat organitzativa d'algunes de les persones de la petita població.

Qui no coneix Canet? Alguns la coneixen gràcies als festivals, d'altres perquè és un cau d'artistes com els del grup Comediants; d'altres coneixen la vil·la pels actes reivindicatius de la plataforma "Salvem l'Odeón", el teatre on se celebraven les mítiques Sis Hores. Sens dubte, el poble de Canet de Mar no passa desapercebut a Catalunya ni avui, ni fa trenta anys.

La programació de les noves Sis Hores supera aquest espai de temps, circumstància que han volgut reflectir els organitzadors en el cartell posant "+ de 6". Amb tot, sí que podem afirmar que segueix sent un festival de cançó. L'espai també és nou, ja que tots els concerts es fan en una carpa ubicada al costat d'un casalot anomenat Vil·la Flora, al sud-oest del poble. D'altra banda, ara els artistes actuen en dies separats i el seu nombre és molt inferior al dels convidats a les Sis Hores de fa trenta anys. No és casualitat, ja que els músics no tenen jubilació, que alguns dels intèrprets que van actuar al Teatre Odeón en algunes de les Sis Hores ara ho facin a l'escenari de Vil·la Flora. El món de la música a Catalunya és ben interessant. Amb tot, el resultat és una programació de qualitat en tots els sentits. Durant la darrera quinzena d'octubre, artistes com Pascal Comelade i el poeta Enric Casasses, Lluís Llach, Adrià Puntí i Joan Isaac han actuat a la carpa de Vil·la Flora. El preu ha estat extremadament moderat. Les entrades a taquilla tenien un cost de tan sols 8 Ä. D'altra banda, hi ha hagut la possibilitat d'adquirir un abonament pels quatre concerts pagant només 18 Ä.

Qualitat de vida i de música al petit però cultural i viu Canet de Mar. Felicitacions a la Fundació Cançó, que impulsa la iniciativa, així com per a la organització paral·lela d'una nostàlgica exposició de les Sis Hores que arribava fins als nostres dies. No hi falteu l'any vinent!

Maria Salicrú-Maltas

guixot de 8

una proposta original de jocs alternatius

Gargot de Joc, un taller que proposa una trentena de jocs fets amb material recuperat, crea un món diferent on els objectes tenen un altre ús del que tenien abans d'arribar al drapaire o a la deixalleria. Aquests objectes es transformen en jocs enginyosos, originals, entretinguts i curiosos, que criden l'atenció del públic en general i l'inciten a començar a tocar, jugar i investigar.

Tant les idees com la construcció dels jocs són obra de Guixot de 8, una companyia catalana que fa dotze anys que córrer pel món amb una furgoneta carregada de ferralla que, com per art de màgia, es converteix en jocs una vegada arribats a la plaça. La ferralla ha estat triada, trossejada, barrejada, encaixada i relacionada per Joan Rovira, un home que de petit no era especialment traçut, ans el contrari, i que abans de dedicar-se al món del joc lligava fuets a màquina en una fàbrica d'embotits

Els jocs poden tenir dos inicis diferents: un és a partir del material i l'altre a partir de la idea. En el primer cas s'estableix un diàleg amb els materials per mirar d'esbrinar què tenen que els faci entretinguts i divertits. En el segon cas es parteix d'una idea, generalment senzilla, que es va desenvolupant com qui desenreda un fil nuat. Les eines bàsiques per a la construcció de jocs són la curiositat, l'observació i la imaginació.

Guixot de 8 té quatre raons de pes per oferir aquest taller original. En primer lloc, el grup està convençut que tots els jocs no estan a les vitrines de les botigues ni que tots els porten els reis. En segon lloc, creu que els materials tenen una vida més llarga que per allò per a què foren concebuts. A més, vol creure que no tot està inventat encara. Finalment, Guixot de 8 vol recuperar el paper del joc com a passa temps.

El taller de Guixot de 8, laboratori, consultori, observatori, banc de proves, etc., té la seva seu a Tona (Osona), on el grup va fer l'aprenentatge de construcció de jocs col·laborant amb la Fira de la Pesseta, una fira de jocs alternatius on s'ha de pagar una pesseta per jugar.

Viatge a la República Dominicana per difondre el joc creatiu

El passat mes de març el **COPEC** (Consorci per la Promoció Exterior de la Cultura de la Generalitat de Catalunya) va organitzar una setmana de cultura catalana a Santo Domingo, a la República Dominicana, i entre altres grups ens va proposar a Guixot de 8 de formar part d'aquesta experiència. Vam acceptar l'oferta amb tot l'entusiasme que comporta una proposta d'aquesta mena.

Paral·lelament, teníem contacte amb UJEDO (Unión de Juventud Ecuménica Dominicana), una organització local que l'any passat ens va visitar al nostre taller de Tona. Aleshores havíem quedat que aniríem la República Dominicana per fer un taller de construcció de jocs, com havíem fet en altres ocasions al Perú i a Hondures.

La unió dels dos projectes, el del COPEC i el de la UJEDO, va significar l'enriquiment de les dues propostes ja que ens va permetre descentralitzàvem l'activitat del COPEC, que es va dur a terme al Museo del Hombre Dominicano de la capital, i dur-la durant quinze dies a altres indrets del país on difícilment hauria arribat la presència catalana.

Les tres setmanes que vam estar a la República Dominicana ens van servir per visitar diferents poblacions, barris i escoles del país, tenir reunions amb responsables d'ajuntaments, escoles i moviments socials per fomentar la creativitat i la creació de jocs amb materials de desús.

L'experiència va ser molt rica per a nosaltres i esperem que ho fos igualment per a la gent de la República Dominicana que van jugar amb els nostres jocs, per als mestres que van proposar-se construir-ne, per als ajuntaments que van manifestar l'interès de promoure'ls, per a la gent del museu que ens demanava que els cedíssim la col·lecció que havíem tingut a la seva sala d'exposicions temporals.

Esperem que en un futur trobem la manera de continuar col·laborant perquè a la República hi hagi un col·lectiu que com Guixot de 8 faci jocs amb allò que aparentment ja no serveix.

Guixot de 8

GUIXOT DE 8
C. Nou, 31. Tona 08551
Tel.: 93 812 40 89 / 619 76 07 81

El teatre per a tots els públics

L'alçada dels espectadors

un factor a tenir en compte?

Miquel Espinosa

Hi ha malestar entre els professionals de l'espectacle que creen i actuen per a tots els públics. ¿Es queixen per vici, d'inèrcia, per tradició? Deixem que parlin les xifres...

Els nostres polítics parlen de polítiques teatrals, però no he sentit ningú parlar de la situació en què ens trobem els que treballem en l'àmbit del teatre infantil, o millor dit, del teatre familiar. Sobretot en campanyes electorals, tothom promet unes inversions més grans en companyies i en infraestructures municipals. Parlen de potenciar els sectors menys afavorits i marginats de l'espectacle, citant la dansa i el circ, però ningú no se'n recorda del teatre per a tots els públics. Aquest "no parlar" del tema, que és una pràctica comuna de tots els candidats, deu ser un símptoma que el teatre per a tots els públics es troba en un moment pletòric de salut, i per tant, no cal preocupar-se'n.

Però veiem el tracte que les diferents administracions ofereixen i deixem que parlin les xifres.

L'any 2003 el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte ha destinat 5.123.880 Ä al teatre i el circ. Cal tenir en compte que en aquestes xifres no estan incloses les partides de les companyies nacionals de teatre, dansa, i convenis puntuals. La partida destinada al teatre per a nens i joves és de 201.310 Ä, o sigui un 3,93% del total. Les companyies catalanes de teatre per a tots els públics reben 36.000 Ä, un 0,70% de la totalitat. Les partides destinades a la difusió del circ, "un dels sectors marginats", representen un 8,84% del total, més del doble del que es destina a la difusió del teatre per a nens i joves.

Fem una breu passejada per l'any 2002. Les xifres dels ajuts de la Generalitat parlen també per si mateixes. El pressupost total de subvencions destinades al teatre és de 2.606.918 Ä, això sense incloure les partides del TNC, Teatre lliure, Dansa, i alguns convenis com la Fira de Manresa, la Fira de Tàrrega, el Festival de Sitges, etc. D'aquest total, 258.221 Ä corresponen al teatre infantil i juvenil, aproximadament un 9,90% del total. Una misèria, tenint en compte que una tercera part d'aquest import està destinat al manteniment i la programació de les sales Guasch i Regina. Comprovem una vegada més que gaudim d'un "tracte preferent".

Per acabar de fer-nos una imatge d'aquests pressupostos, faré una comparació sense importància: l'any 2003 el Teatre Lliure rep 1.623.542 Ä; l'any 2002, les sales que programen espectacles per a tots els públics reben un 5,37% d'aquesta xifra.

Ningú no es qüestiona tampoc la programació del TNC, un teatre públic pagat amb els impostos de tots. Aquest ens programa teatre i dansa regularment, però la presència del teatre per a tots els públics és "una o cap". Una altra part del pressupost públic que no arriba al nostre sector.

Quins són els criteris de programació? ¿Potser no hi ha al nostre país creadors preparats per assolir el repte del TNC? ¿Potser se'ls disparen els pressupostos? Ves a saber...

Passem pàgina i acostem-nos a una administració més petita. Jo visc en un poble de poc més de 10.000 habitants i tenim un teatre municipal. Evidentment l'Ajuntament té en els seus pressupostos una partida per a teatre per a adults, dansa, música i teatre per a tots els públics. El poble gaudeix d'una programació estable de teatre i música per a adults i una altra per a tots els públics. Es fan campanyes de teatre escolar, hi ha representacions de contes a la biblioteca i evidentment per a la festa major es programa teatre per a adults i teatre per a tots els públics.

La mitjana d'assistència als espectacles és superior en el cas del teatre per a tots els públics. I, quina casualitat pressupostària!, resulta que el 78,45% del pressupost total està destinat al teatre per a adults, i el 21,55% restant, al sector infantil. ¿És que potser s'han posat d'acord amb les grans administracions? ¿O es que copien per no ser menys?

Penso que és un reflex de l'ona expansiva i una altra constatació del tracte "preferent" que tenim. Siguem clars i honestos, el teatre per a tots els públics té uns costos de producció similars al teatre per a adults (vestuari, actors, escenografia, tècnics, músics...), i sens cap dubte una qualitat similar.

> **El teatre per a tots els públics té uns costos de producció similars al teatre per a adults i sens cap dubte la mateixa qualitat. Però no ens mesuren amb la mateixa rasadora**

Però no estem mesurats per la mateixa rasadora. La diferència pressupostària de les administracions és ofensiva. Quina és la causa per la qual es justifica l'escassa inversió pública destinada al teatre per a tots els públics? ¿Potser l'alçada del públic és el criteri a l'hora de repartir els diners públics?

Reflexionem, senyors, reflexionem...

Miquel Espinosa és membre del grup Cia. Teia Moner

FUNDACIÓ LA RODA

tot a punt

Tot està a punt: els papers, la imatge corporativa, els projectes, la il·lusió, les ganes d'oferir cada vegada més qualitat i eficiència... La Fundació La Roda comença ara la seva trajectòria, que dóna continuïtat a la de 26 anys de l'associació La Roda d'Espectacles Infantils i Juvenils i d'Accions Culturals als Barris. Us ho expliquem...

La **Fundació La Roda** ja està constituïda i assumirà progressivament els projectes de l'Associació La Roda.

Les finalitats de la Fundació La Roda són:

- Promoure a Catalunya els espectacles per al públic familiar mitjançant programacions d'espectacles de tots els gèneres de gran qualitat, educatives i formatives;
- Oferir programacions d'activitats de lleure i de formació per als infants i els joves amb l'objectiu d'aportar recursos útils i de qualitat en el món de l'educació en el lleure i de l'animació sociocultural;
- Dinamitzar amb aquestes activitats la vida cultural i associativa dels barris i les poblacions on incideixi la Fundació La Roda, oferint recursos que afavoreixin la integració, l'educació, la convivència i el respecte;
- Promoure activitats de tota mena a Catalunya i Europa adreçades a la difusió de la cultura catalana.

Aquests són alguns dels compromisos adquirits per La Fundació:

- Impulsar mitjançant les seves activitats l'espectacle per a tots els públics, la cultura i la llengua catalanes, l'educació, la integració, la solidaritat, la creativitat i la innovació en el camp del lleure infantil i juvenil.
- Fomentar la cooperació i el treball en xarxa amb altres organitzacions de l'àmbit educatiu i del lleure.
- Impulsar la participació, especialment dels joves, i el debat amb l'objectiu de fer créixer les iniciatives que siguin d'interès per a la societat.
- Dur a terme la seva tasca en els àmbits territorials i socials amb menys recursos i amb més necessitats des del punt de vista social i cultural.

La Fundació està formada per un patronat constituït per les persones següents: Joan López Villora, Josep Morella Murcia, Salvador Figuerola Curto, Maria Dolors Alberó Jove, Salvador Obiols Gras, Josep Camps Roca, Anna Maria Puig Gimenez, Joan Vidal i Gayolà i Josep Lluís Cleries. El president és Josep Fran i la secretària Lluïsa Celades.

La Fundació La Roda engega ara una etapa plena de projectes, amb la voluntat de ser una veritable eina per a la cultura.

Volem donar les gràcies a totes les entitats, institucions i persones que ens han ajudat durant aquests últims 26 anys i que tenen l'ocasió ara de continuar la seva feina, amb més compromís i més intensament que mai.

Una nova imatge per a una nova etapa

FUNDACIÓ LA RODA D'ACCIONS CULTURALS I DEL LLEURE

L'equip de La Roda ha intentat que la nova imatge de la Fundació La Roda mantingués un equilibri entre la imatge que tots coneixem de l'associació, que fa més de vint-i-cinc anys va elaborar Pilar Villuendas, i la necessària innovació que s'imposa en una nova etapa que comença ara.

Eloísa Trujillo, responsable del canvi d'imatge, ha reeixit a donar aquest sentit de continuïtat i alhora d'innovació.

Una imatge neta, senzilla i vistosa que suggereix i ressalta la voluntat del nou organisme de continuar treballant amb més força, més eficiència, més dinamisme per un projecte ple d'idees i determinació.

Un projecte per seguir lluitant per a les nostres entitats de lleure, per a un teatre familiar amb més projecció i incidència, per a una cultura catalana oberta, enriquida amb tota mena d'aportacions i enriquidora per a tothom.

LA RODA AL EL CORTE INGLÉS DE SABADELL

Els amants dels espectacles tenen una cita a El Corte Inglés de Sabadell aquestes festes de Nadal.
Una programació de luxe feta per La Roda amb alguns dels millors grups del moment:

- 27 de desembre: Mag Magoo (màgia)
- 29 de desembre: Cia de Teatre Anna Roca (contes)
- 20 de desembre: L'Estenedor (titelles)
- 2 de gener: Cia. Ínfima la Puça (pallassos)
- 3 de gener: Cavall de Cartró (animació)
- 4 de gener: Galiot Teatre (titelles)

Horaris: 18.30 h.

LA RODA AL 41 FESTIVAL DE LA INFÀNCIA DE BARCELONA

Un any més, us presentem la proposta de La Roda al Festival de la Infància de Barcelona. Del 21 al 31 de desembre, de les 10.30 h a les 19 h, La Roda us proposa a l'espai de la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya un magnífic ventall de tallers i activitats fetes per un conjunt de grans artistes i professionals. L'educació i la pedagogia no està renyides amb la diversió i el riure. Veniu a comprovar-ho!

Per començar podreu fer la vostra pròpia joguina, que no s'assemblarà a cap de les que es venen, amb material reciclat, i també un marc original per posar la fotografia més bonica que tingueu (Ecomagina). També us podreu convertir en diable, dels que surten al carrer i el transformen en un espai màgic de foc i color, o si hi preferiu, fareu objectes relacionats amb el bosc i la naturalesa i us podreu maquillar (La Cursada). També podreu maquillar un enorme mural de 40 metres amb els vostres gratits amb el lema "Busquem la cara més divertida d'aquestes festes" (Impaktos Visuals). I si mai no heu fet cap vitrall, aquesta serà una oportunitat única per provar-ho (Josep Torres). Però si sou dels que prefereixen jugar, aquí tindreu un petit paradís del joc, amb un espai ple de propostes divertides i originals (Guiaot de 8). I si us agrada llegir, podreu fer el vostre punt de llibre, i també draca de paper, de totes les formes i colors (Carme Moya). Tot un festival! El 41 Festival de la Infància de Barcelona. No us ho perdeu!

benvinguts...

Des del mes de novembre La Roda té tres noves entitats. Són L'Esplai Sant Paulí, de Barcelona, l'Esplai Sant Josep i el Centro de Amigos La Guardia, de Sant Vicenç dels Horts, l'Agrupament Escoltes Mare de Déu del Pla, d'Artesa de Segre, i l'Associació de Veïns Mas Guimbau, de Barcelona. Benvinguts!

Esplai Sant Paulí

Barcelona

L'Esplai Sant Paulí, entitat federada al MCEC (Moviment de Centres d'Esplai Cristians), ja havia format part de La Roda dins el que va ser la Coordinadora Infantil i Juvenil Barris del Besòs.

L'esplai presenta una oferta d'educació en el lleure dirigida a infants i joves de 6 a 16 anys. Per als usuaris funciona cada dissabte de 17 h a 19 h a part de les activitats de dies sencers o les sortides de cap de setmana i les colònies.

Entre d'altres activitats fan jocs, tallers i diverses activitats, celebren les festes assenyalades i organitza sortides i colònies.

Durant el curs 1999-2000 l'Esplai Sant Paulí va iniciar una nova etapa impulsada, en gran part, per un canvi important d'animadors i animadores del centre. Treballant sobre el mateix plantejament pedagògic i ideològic que acompanya l'esplai des de la seva fundació. La gent del Sant Paulí ha tirat endavant aquesta etapa de reorganització i tornen a unir-se a La Roda, aquest cop en solitari, però amb més força i ganes que mai.

C. Alfons el Magnànim,125
Barcelona. 08019
Tel.: 93 314 35 58

Esplai Sant Josep

Centro de Amigos

Sant Vicenç dels Horts

Tot i que tant l'Esplai Sant Josep com el Centro de Amigos La Guardia ja formaven part de les entitats associades a La Roda, fins ara eren representades per l'Esplai Boscos, també de Sant Vicenç dels Horts. Ara, però, adquireixen representació pròpia dins l'associació per tal de seguir treballant per oferir un programa de lleure complet als seus infants i joves.

El Centre d'Esplai Sant Josep, federat al MCEC, fa tasques de centre de dia de dilluns a divendres: reforç escolar, tècniques d'estudi, tallers, etc. Fa la funció d'esplai els dissabtes a la tarda i caps de setmana d'excursió. Els grups d'edat amb els que treballen van dels 4 fins als 16 anys.

L'Associació Juvenil Centro Amigos, de la Federació de Centres Juvenils Don Bosco de Catalunya, proposa activitats tant entre setmana com els dissabtes, que van des del reforç escolar fins a l'esport, passant pels tallers de ball, cuina, dibuix, marqueteria, música, etc.

Ctra. La Llacuna, 1
Sant Vicenç dels Horts. 08620
Tel.: 93 656 63 58

AE Mare de Déu del Pla

Artesa de Segre

L'Agrupament Escoltes Mare de Déu del Pla desenvolupa les seves activitats a Artesa de Segre, una població de 3.000 habitants de la Noguera.

L'objectiu de l'entitat és oferir als infants i joves del poble activitats lúdiques i alhora educatives, que volen reforçar ara amb les programacions d'espectacles i tallers de La Roda.

Aquesta entitat és la tercera de les terres de Lleida que entra a formar part de La Roda, amb el Col·lectiu Cultural Cappont de Lleida i l'associació Amics de Sant Josep del Molí de Balaguer.

Artesa de Segre
Tel.: 661 13 99 46

AV Mas Guimbau-Can Castellví

Barcelona

L'Associació de Veïns Mas Guimbau-Can Castellví està situada a la zona de Vallvidreres i les Planes, a Barcelona.

L'associació de veïns del barri treballa per dinamitzar culturalment la zona, fomentar la cultura catalana i fer que la població jove s'impliqui i participi més en la vida social i cultural de Mas Guimbau-Can Castellví. L'entitat té més de 450 socis i organitza activitats com la projecció de cinema, l'organització de la festa major, la programació d'espectacles i altres propostes de tipus social i cultural.

C. l'Elèctric, s/n. 08017 Barcelona
Tel.: 93 453 72 07

Casal Jove La Gresca

Era una vegada un somni...

Casal Jove La Gresca

Era una vegada un grup de joves (i no tan joves) que van tenir un somni; aquell somni es va repetir un cop i un altre fins que, espantats, els joves van decidir compartir-lo: es van reunir al parc més gran del seu barri i van començar a explicar com era el seu somni i què els passava per dins.

Es van reunir tots al dia i l'hora previstos i, en ordre, van començar a somiar en veu alta i amb els ulls oberts: un d'ells es va imaginar un estudi que parlés de les necessitats que hi havia al barri, un altre es va imaginar la creació d'una xarxa d'entitats que donés resposta a les necessitats detectades en un estudi que ja estava fet, una altre va somiar que hi havia un lloc de reunió per als joves al seu barri —massa oblidat per l'Administració— i l'últim s'imaginà un punt de connexió i una aula d'informàtica oberta a tothom: joves, infants, adults i vells del barri... I així, somiant tots junts en veu alta, es van adonar que el seu somni era el mateix, i que la seva feina podia donar uns resultats millors si l'esforç individual es convertia en un de sol.... I vet aquí un gat, i vet aquí un gos, que aquest conte ha esdevingut el Casal Jove La Gresca, al barri Pont Vell-Tiana/Quatre Cantons de Ripollet.

Ara fa un any vam posar en funcionament el que en aquell moment era el nou Casal Jove La Gresca, després de l'Estudi Diagnòstic Participatiu que el Centre d'Esplai G.R.E.S.C.A havia realitzat durant dos anys i que havia permès detectar necessitats i problemàtiques al barri del Pont Vell-Tiana/Quatre Cantons, analitzades amb tot el teixit social que envolta el barri, tant l'administració local com els agents socials directament implicats en el barri. Amb aquest estudi es va detectar la necessitat de crear un espai diferenciat per a joves i va ser aquesta la primera raó de ser del Casal Jove, que es va iniciar amb el Casal d'Estiu Jove l'any 2002.

L'èxit de la convocatòria ens va obligar a iniciar una dinàmica d'activitats diàries i un nou espai per a joves d'edats compreses entre els 13 i els 16 anys. Aquest nou espai va ser l'inici del que avui dia és el Casal Jove. La Gresca, però, no es va aturar, va continuar buscant vies de millora, recerques de finançament que ens permetessin el que avui dia tenim: un Casal Jove digne per a la població jove del Barri Pont Vell-Tiana/Quatre Cantons i que aspira a cobrir les seves necessitats i ser un punt de referència en la seva capacitat d'autogestió del temps lliure dels i de les joves i de la seva formació com a persones crítiques i positives davant de la nova societat.

El 22 d'octubre passat vam inaugurar la nova seu. Són 130 metres d'il·lusions fetes realitat, 130 metres d'un espai que ens permet continuar somiant en un barri millor per als i les joves, i per a les entitats, i per a les persones adultes, i... per a tothom. I que ens permet seguir treballant, això segur.

Tenim un nou Casal Jove, veniu a conèixe'l.

El Casal Jove La Gresca: 130 metres d'il·lusions fetes realitat, 130 metres d'un espai que permet continuar somiant en un barri millor

Inauguració del Casal Jove La Gresca el dia 22 d'octubre

Casal Jove La Gresca
C. Bonavista, 12
Barri Pont Vell i Tiana
Ripollet

OPINIONS

Participar!

"Quan l'Administració encara mastega els mots, nosaltres ja els hem digerit"

A vegades, en sentir certes coses, se't posen els pèls de punta. Pot ser perquè el que has sentit t'ha agradat molt, o pot ser, sobretot si ho ha dit l'Administració, perquè no saps ben bé què fer: sortir corrent i no aturar-te (tipus Forest Gump) o posar cara de pòquer i empassar-te la ràbia i la mala llet de sentir segons quins discursets que et deixen anar.

Ara està de moda la "participació". Sí, ara, precisament ara. Com sempre, l'Administració va anys llum per darrere de la societat. Resulta que ara tots ens hem de donar un copet a l'esquena i vanagloriar-nos perquè ho fan meravellosament bé, perquè donen espais per a la "participació" i perquè "ells [la classe política] ens escoltaran..." (!). Ara, per fi, ens deixen participar.

Democràcia: paraula femenina, que prové del llatí *democratia* i aquest, del mot grec *demokratia*, 'govern del poble'. Es defineix com: "Doctrina política que defensa la intervenció del poble en el govern i en l'elecció dels governants". Potser estaria bé recordar de tant en tant aquest mot i el seu significat, ara que sembla que molts dels nostres governants s'han oblidat del que significa, ara que ens conviden a participar, ara que està de moda practicar retalls brutals en despesa social, ara que tots hem de fer mans i mànigues per fer el que l'Administració no pot fer... I no dic que nosaltres, com a societat viva i pensant (sobretot pensant, en el sentit que som nosaltres els que innovem), no tinguem part de responsabilitat en aquest tipus de govern.

Les associacions ens hem acostumat a demanar. Molt bé, és més fàcil, només has de posar bona cara i fer pena. Però també és important remarcar que podem fer moltes coses, i que quan l'Administració està encara mastegant els mots, nosaltres ja els hem digerit. Per aquest motiu hem de continuar treballant, per aconseguir canviar la dinàmica, transformar la "seva" participació, la de l'Administració, en una participació real, en un espai on tots i totes puguem opinar lliurement, on tots i totes puguem expressar-nos i on les nostres voluntats arribin a una bona meta. Treballar mai no ens ha fet por. Imagineu ara, ara que ens deixen participar.

Carme Aldana
Responsable de Relacions Externes i Gestió de Projectes
del Centre d'Esplai G.R.E.S.C.A. i el Casal de Joves La Gresca de Ripollet

Taller d'espelmes

Carme Moya

Diu el diccionari que un taller és un grup de persones que, generalment en un context lúdic, aprenen i experimenten les tècniques d'un camp artístic determinat. A La Roda sabem i coneixem la importància que tenen els tallers com a eina didàctica afegida a l'educació que ja rep el nen a l'escola. Oferir, doncs, a l'infant l'espurna que el faci descobrir aptituds encara per descobrir i provocar-li la inquietud d'aprendre i superar-se són els aspectes que des de La Roda volem fomentar i per això des d'ara us presentem aquesta secció per tal de posar-vos-ho una mica més fàcil.

La tallerista. Carme Moya s'ha format a l'Escola Massana i a l'Escola Sant Jordi. Ha estat mestre de l'Escola de Mestres Rosa Sensat i treballa a diferents casals cívics de la Generalitat de Catalunya, centres cívics de l'Ajuntament de Barcelona i altres entitats culturals. Aquestes només són unes petites pinzellades del seu ampli i brillant currículum, al qual s'ha d'afegir els coneixements que ha transmès sobre tota mena de tècniques a nens i joves des de l'any 1986 amb La Roda.

El taller. El primer taller que us presentem en aquesta secció és el taller d'espelmes de Carme Moya, un taller molt apropiat per aquestes dates de Nadal en què tot s'omple de llum.

fitxa tècnica

Infraestructura: les necessitats per aquest taller són bàsiques. Només cal un espai ampli amb taules per treballar, una pica o un lloc on es puguin rentar els estris, unes cassoles per desfer la cera i un endoll.

Edat: a partir de vuit anys.

Dificultat: baixa. Només cal tenir en compte que s'ha de manipular cera calenta. La manipulació dels estris és senzilla.

Contingut: un dels aspectes més interessants del taller és tot el que s'aprèn sobre el material, la cera: el seu origen, els diferents tipus de cera que hi ha al mercat, on es poden trobar, quina és la més adequada per l'objecte que volem fer, etc. La tallerista ensenya totes les tècniques i els trucs que es poden utilitzar per fer un gran nombre de models, estimulant sempre la capacitat dels alumnes de crear objectes i combinar colors i materials diversos perquè el resultat sigui més bonic i original. Un taller que deixa un molt bon gust de cera...

Pressupost: baix.

pas a pas... així de fàcil

miquel martí i pol (1929-2003)

Ara, Miquel

Ara, Miquel,
torna a ser el temps
del fil gruixut i les paraules dures.
Escasseja el diner
i ja és sabut que els poderosos
—planye'ls Miquel!—
només poden permetre's
certes efusions sentimentals
amb la butxaca plena.
A coll-i-be dels pobres
alternen xurriaca i caramel
segons el vent que bufa,
però no descavalquen mai.
Miquel, recorda-ho:
únicament pegant sacsades
tots plegats
ens els traurem de sobre.
Les canyes
només es tornen llances
si hom les empunya amb esperit de lluita.

Miquel, aquest llevant
fa molt temps que dura,
i el terra és xop i se'ns podreix la sola de les sabates.
¿No trobes que ja és hora
de treure els peus del fang
i espolsar-se el clatell
i fer bugada?

en aquest número
hi ha participat:

Carme Aldana
Salvador Boix
Jordi Cortinas
Miquel Espinosa
Montse Fran
Fundació Pere Tarrés
Núria Gispert
Guixot de 8
La Lluna
Federico Mayor Zaragoza
Anna Melià
Miquel Ortega
Noelia Palacios
Noè Rivas
María Salicrú-Maltas...

moltes gràcies!!

LA RODA
C. Sant Eusebi, 53, pral. 2a • 08006 Barcelona
Tel.: 93 414 72 01 • Fax.: 93 414 77 05
rodaesp@suport.org • www.laroda.voluntariat.org